

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugos-
laviji 90 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o-
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravitelstva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana Mes. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Naprej!

Uspeh SLS pri občinskih volitvah za Ljubljano je kronal požrtvovalno delo naših ljubljanskih somišljenikov v celi pretekli volilni kampanji. Naš strankarski aparat v Ljubljani se je izkazal kot izbojen, naši volivci predstavljajo imponujočo številko 3864, disciplina, duh, borbenost so bili na višku. Napihovanje demokratske »zmage« po jutrovskega časopisju ne more niti najmanj zmanjšati bodrosti in optimizma, ki navdaja armado naših somišljenikov. 3864 pomeni, da stalno rastemo, da je bodočnost naša in da je vsa prava, poštena slovenska Ljubljana naša že danes. Kdor je v resnici Ljubljancin, kar je v Ljubljano vkoreninjeno, kar ima interes na njenem napredku in je v njej doma ne samo s telesom, ampak tudi z dušo, to je po velikem delu naše. Esdeesarska številka pa, najsi »Jutro« še toliko triumfira zaradi svojih 23 mandatov, pomeni — manjšino ljubljanskega mesta!

Seveda je vse kaj drugega kot razveseljivo, če se je našlo v Ljubljani od 10.432 kolikor jih je volilo, še vedno 4879, ki so se odločili za stranko faliranih bank, pretepaških metod in koritarske korupcije. Te ljudi bodo pač morale izmodriti še hujše katastrofe, kolikor je med njimi poštenih, a samo zaslepljenih, odvisnih, zastrašenih in nekoliko — omejenih. Tisti pa, ki imajo interes na korupciji, na nerednih razmerah, na brezmovalni politiki in razmerah v javnem življenju, bodo seveda vedno SDS. Vedno bolj konsolidujejo se razmere v naši državni politiki bodo imele za naravno posledico, da bo vpliv teh elementov, ki terorizirajo druge, naglo padel.

Velik del uradništva še danes trpi na odmevih boleznega strahu, pod katerim je živel za časa PPZ-režima in ne zmore energije, ki bi bila potrebna, da se ga iznebi in voli svobodno. Celotno med delavstvom jih je še veliko, ki volijo v nekakem pohipnotičnem stanju orjunaše, ki so jih svoj čas pretepali. Mnogo jih je, ki so čisto pod vplivom antiklerikalnih jutrovskega romanov, fraz in šlagerjev: pol- in enčetrti inteligence. Tu je treba počasnega zdravljenja in — veliko svežega zraka, ki ga bo prinesla zdrava, poštena državna politika.

Kakor rečeno, je naša stranka z izidom volitev v Ljubljani, kolikor se tiče stranke same, izredno zadovoljna. Dosegli smo popolnoma samostojni skoro isto število, ki smo ga imeli, ko smo bili v Zvezi delovnega ljudstva. Velik je naš narast od zadnjih oblastnih volitev, ko smo tudi nastopili samostojno. Če pogledamo še dalje nazaj v čase, ko je liberalnomeščanska stranka v Ljubljani gospodovala absolutno, se nam odkrije dejstvo, da smo danes — tudi če upoštevamo narast prebivalstva — trikrat močnejši kot smo bili! In v naših vrstah so najboljši iz delovnih slojev, bodisi delavstva, bodisi obrtništva in duševnih delavcev, najsolidnejši ljubljanski elementi, ki jim je Ljubljana res dom, ki jo v resnici ljubijo.

Še bolj se razodene pomen volitev 2. t. m. za našo stranko v Ljubljani, pa tudi za naš položaj v Sloveniji sploh, če se spomnimo agilnosti, svežosti, borbenega duha, s katerim se je naša armada v Ljubljani pripravljala na volitve in izvršila svojo državljansko dolžnost. Takega entuziazma še nismo doživeli in tvorili dragoceno moralno rezervo za bodoče naše nastope. Sprito tega je kričanje nasprotnika deloma narejeno, umetno, deloma izbruh iz fantazirane nesamostojne množice, ki ne tehta. Našemu zvestemu, vztrajnemu požrtvovalnemu volivstvu, mestnemu odboru stranke, agitatorjem, vsem, prisrčna zahvala celokupne stranke! Do popolne zmage je le še malo korakov!

JUGOSLOVANSKO-ČEŠKA POGAJANJA.

v Praga, 3. okt. (Izv.) Zunanje in trgovinsko ministrstvo hitita s predpripravi za trgovinska pogajanja med Českoslovaško in Jugoslavijo. Termin za začetek pogajanj še ni določen, vendar se računa, da se bodo pogajanja začela še ta mesec.

v London, 3. okt. (Izv.) Vsled viharjev, ki divjajo na Angleškem, je bilo v Londonu ubitih 6 oseb. V Newcastle sta bila ubita dva otroka, ker se je nanju podrl zid. Vsled trajnega deževja je poplava zadela še druge kraje v severni Angliji.

Vukičević soglasno izvoljen za predsednika radikalnega kluba.

Demokratski klub odobril politiko dr. Marinkoviča.

Kombinacije političnih krogov o izvolitvi dr. Korošca za I. podpredsednika nove parlamentarne zajednice.

VUKIČEVIČEV GOVOR.

r Belgrad, 3. okt. (Izv.) Narodna skupščina je danes oživila. Poslanci vseh klubov so se zbrali. Prvič po volitvah so se zbrali v svojih klubskih prostorih, da se posvetujejo o taktiki svojih klubov na bližnjih sejah narodne skupščine. Predvsem sta bili tekom današnjega dneva važni seji radikalnega in demokratskega kluba. Dasiravno na teh sejah, kakor je bilo pričakovati, niso padle končnovejavne odločitve, vendar pa že sam potek današnjih sej obeh klubov dovolj jasno kaže smernice, katere bosta ta dva kluba zasedovala v bližnji prihodnosti. Tako v radikalnem kot v demokratskem klubu je popolnoma zmagala politika ljudi, ki so zastopani v vladi. Pri demokratskih je žel dopoldne zunanji minister dr. Voja Marinković odobravanje in soglasno priznanje za svoje poročilo o pogledih na sedanji položaj. Popoldne pa je doživel Velja Vukičević v radikalnem klubu še večji uspeh.

Oba kluba bosta tekom jutrišnjega dneva nadaljevala debato o političnem položaju. Zato se za danes vzdržimo načelnega komentarja o poteku teh sej. V naslednjem podajamo samo potek in oficielno poročilo o poteku teh sej.

Seja demokratskega kluba se je začela ob 10 dopoldne. Vodil jo je strankin predsednik g. Ljuba Davidović. O poteku je bilo izdano sledeče uradno poročilo:

»Dne 3. oktobra dopoldne se je vršila seja demokratskega kluba. Seja je otvoril predsednik glavnega odbora g. Ljuba Davidović, ki je pozdravil poslance in jim čestital na veliki vne- mi, s katero so vodili volivno borbo. Naglasil je potrebo, da tudi nadalje delajo z ravnotolično vneto za stranko in njen ugled v interesu države, kateri bo demokratska stranka tudi odslej, kakor doslej, vedno služila. Nato je dal g. Ljuba Davidović besedo g. Voji Marinkoviću.

G. Marinković je pričel z razlaganjem težkega stanja v državi. Ko se je v praksi pokazalo, da se državni posli ne morejo premakniti brez sodelovanja demokratske stranke, je demokratska stranka sprejela to sodelovanje pod pogoji, pod katerimi je ravno vstopila v vlado. Naglasil je nujnost reform, političnih in gospodarskih, od katerih se nobena ne more izpeljati, ne da bi se naslanjale na večjo zakonitost, na dvigovanje nivoja organov oblasti glede moralnosti. Končno je naglasil značaj, ki ga ima pri tem podpora kluba, brez katere ni mogoče voditi in izpeljati nobenega posla z uspehom.

Nato se je govorilo o volitvi začasnega predsednika skupščine. To vprašanje pa se je odložilo do konstituiranja kluba. Končno so se izvolili kandidati za verifikacijski odbor: gg. Pelič, Timotijević, Pera Marković, Bogdan Vladić. Popolna lista se bo sestavila v sporazumu z JMO. Prihodnja seja je sklicana za 4. oktober ob 10 dopoldne. Na tej seji se bo izvršilo konstituiranje kluba.

Ravnokotako se je vršila seja radikalnega kluba. Poslanec in bivši minister dr. Laza Marković je izdal o seji sledeče obvestilo:

»Seja se je pričela ob pol 7. Otvoril jo je najstarejši poslanec g. Joca Selić, ki je bil izvoljen v požarevačkem okrožju. Pozdravil je svoje tovariše kot star radikal in želel delu uspeha v nadi, da bo radikalni klub, kakor doslej, vedno imel pred očmi pri svojem delu državno in ljudske interese. Prva točka dnevnega reda je bila volitev predsednika radikalnega kluba. Selić je prosil klub, da se izjavi, koga kandidira.

Po njegovih besedah je pričela večina klicati: »Živel naš predsednik Vukičević!«

Pripomba Nastasa Petroviča.

V tem trenutku se je prijavil za besedo g. Nastas Petrović s prošnjo, da bi dal izjavo. Ko je dobil g. Petrović besedo, je izjavil, da misli, da sta funkcija predsednika kluba in predsednika vlade nezdružljivi, dasiravno on osebno nima ničesar proti g. Vukičeviću. On misli, da morata ostati ti dve funkciji ločeni in da ju naj imata dve osebi. Predsednik vlade odgovarja klubu, klub pa vodi predsednik kluba. Po tej Petrovićevi izjavi je Selić dal na glasovanje predlog o volitvi predsednika radikalnega kluba. Za predsednika radikalnega kluba je bil soglasno izvoljen g. Velja Vukičević.

G. Velja Vukičević je nato zavzel mesto predsednika in se zahvalil za zaupanje. Izjavil je, da bo skrbel za to, da ne bo njegov položaj predsednika vlade prišel v navzkrižje s položajem predsednika radikalnega kluba. V tistem trenutku, ko bo čutil, da sta ti dve funkciji prišli v navzkrižje, z drugimi besedami, v tistem trenutku, ko se bo razvila prava delavnost parlamenta, bo kot predsednik kluba odstopil. Nato je dejal, da bo v kratkih besedah podal nekoliko pogledov na položaj. Tovariše poslance prosi, da v sedanjem trenutku več od njega ne zahtevajo.

Volitve so se izvršile pod pogoji, ki so bile za radikalno stranko neugodni.

Najprej je g. Vukičević govoril o volitvah. Dejal je, da so se volitve tudi tokrat vršile pod pogoji, ki so bile za radikalno stranko neugodni. Po Pašičevi smrti je ostala radikalna stranka brez šefa. Na drugi strani so bila med ostalimi prvaki različna nasprotja in prepri, kar je seveda nade radikalne stranke na uspeh še oslabilo. Nasprotniki radikalne stranke so se nadejali, da bo radikalna stranka na volitvah premagana. Te nade pa se niso uresničile. »Mi smo naše moči vendar ohranili«, je vzkliknil Vukičević. Z ozirom na razmere, pod katerimi so se vršile volitve, smo dobro izšli iz volitev. Ohranili smo svoje moči med ljudstvom, ostali smo najmočnejša parlamentarna politična moč. To se vidi tudi iz tega, ker so začeli po volitvah gotovi naši nasprotniki delati kombinacije za blok proti radikalni stranki, dočim o teh blokkih pred volitvami sploh ni bilo govora, najbrž radi tega ne, ker se je mislilo, da bo radikalna stranka na volitvah premagana.

Nadalje je Vukičević izjavil, da je bil njegov položaj kot notranji minister ob volivni borbi težaven. To vedo vsi, ki so imeli priložnost voditi volitve. On sam verjame, da so tudi v radikalnem klubu ljudje, ki so morali tudi iz gotovih razlogov nanj hudi. Danes pa, ko se je končala volivna borba, ko se je čul ljudski glas, misli on, da je treba delati naprej, da se je treba dati voditi od razuma, ne pa od čuvstev. On verjame, da bo radikalni klub ostal kompakten in močan.

O sporazumu z dr. Korošcem.

Dalje je g. Vukičević razlagal, kako je prišlo do sporazuma s SLS. Naglasil je, da je bil sporazum napravljen še za časa volivne borbe, da ima značaj delovnega sporazuma in da bo SLS na podlagi tega sporazuma delala skupno z radikalno stranko na političnem, gospodarskem in kulturnem napredku našega naroda v okviru obstoječe ustave.

G. Vukičević bo to vprašanje ponovno predložil klubu v odobritev, sedaj pa prosi, da klub sprejme to na znanje. Obstojta želja, da se ustvari en klub med radikalno stranko in SLS, da se ustvari skupna parlamentarna zajednica, ki bi imela skupno predsedništvo in ki bi se v parlamentu sploh pojavljala kot celota. O tem bo klub sklepal.

O koaliciji z demokrati.

Nato končno prehaja g. Vukičević na vprašanje koalicijske vlade z demokrati. Izjavlja, da je vlada sestavljena kot delovna vlada, ne pa kot volivna vlada. Volitve so se vršile z odrejenim programom, da bi koalirane stranke na upravi države ta program izvedle. Sporazum je sklenjen brez kakih neiskrenih tendenc s predpostavko, da se lojalno izvaja koalicijska politika. Ta sporazum kot delovni sporazum je ustvaril tudi možnost razširitve in zato je stranka g. dr. Korošca vstopila v vlado.

G. Vukičević prosi tovariše, da mu dopustijo, da o nadaljnjem razmerju z demokratsko stranko v tem trenutku ne govori, izraža pa svojo nado, da bo v najkrajšem času tudi o tem vprašanju lahko več povedal, da bo potem tudi klub imel priliko, da se o tem izrazi. Končal je svoj govor z željo, da klub ostane kompakten s prošnjo, da se razmerje v klubu razvija v znamenju tovarštva in da tako v resnem delu, ki nas čaka, doseže največje uspehe.

Po teh izjavah je bil g. Vukičević burno pozdravljen od vseh prisotnih poslancev radikalnega kluba, ki so bili skoro polnoštevilno zbrani. Opazilo se je, da so tudi tako zvani pašičevci, kakor Milutin Dragović, Simonović, dr. Kojić in dr. z navdušenjem pozdravili izjave g. Vukičevića.

Nato je bila seja radikalnega kluba prekinjena in nadaljevanje sklicano za jutri popoldne ob petih s sledečim dnevnim redom: 1. Volitev podpredsednika in tajnikov kluba, 2. Volitev kandidata za začasnega predsednika Narodne skupščine. 3. Volitev članov za kandidate verifikacijskega odbora.

Belgrad, 3. oktobra. Danes dopoldne ob 10.30 so se v predsedništvu vlade v kabinetu g. Velje Vukičevića zbrali vsi radikalni ministri in nekateri ugledni prvaki poslanci iz radikalnega kluba. Na tej seji se je govorilo predvsem o popoldanski seji radikalnega kluba, na kar so nekateri poslanci načeli vprašanje sodelovanja med radikalno stranko in SLS ter izrazili nado, da to sodelovanje pride čimprej do formalnega izraza. Ker se g. Vukičević še ni sestal s predsednikom Jugoslovanskega kluba, g. dr. Korošcem, ni mogel dati o tem definitivnega odgovora. Kljub temu so se po tej seji raznašale najrazličnejše verzije. Današnji popoldanski listi, tako »Novosti«, kakor tudi Pribečevićeva »Reč«, kot največjo senzacijo dneva raznašajo vest, da je na tej seji bilo sklenjeno, da se prvo podpredsedništvo bodoče zajednice med obema parlamentarnima kluboma rezervira za g. dr. Korošca, kakor tudi eno mesto tajnika v tem klubu za enega od članov kluba g. dr. Korošca. Oba lista poročata, da sta zvedela iz najzanesljivejšega vira, da je tozadevna formacija gotova stvar, in da bo g. dr. Korošec postal prvi podpredsednik parlamentarne zajednice kluba radikalne stranke in kluba SLS, in nadalje, da bo s tem stvarno vodstvo za to parlamentarno grupacijo prešlo v roke g. dr. Korošca.

Mi beležimo te vesti po svoji novinarski dolžnosti, izvemo pa o tem sledeče: Jutri ob 9. zjutraj se sestane predsednik Jugoslovanskega kluba g. dr. Anton Korošec in predsednik vlade g. Velja Vukičević. Informirani smo, da se bo na tem sestanku govorilo o načinu izvajanja podrobnosti takozvanega blejskega sporazuma s posebnim ozirom na parlamentarno sodelovanje med poslanci kluba radikalne stranke in poslanci SLS ter HPS. Mi smo že ponovno poudarjali, da bo to sodelovanje iskreno in prisrčno.

Kakšen način in kakšno zunanjo obliko bo dobilo to sodelovanje pri eventualnih parlamentarnih grupacijah, o tem se bosta oba pravaka razgovarjala tekom jutrišnjega dneva, na kar bodo jutri popoldne ob štirih definitivno o tem sklepali poslanci SLS in HPS, ki jih je pozval načelnik SLS g. dr. Korošec na sejo.

V grški Macedoniji ni več nevarnosti?

v Solun, 3. okt. (Izv.) Včeraj je bila važna konferenca zastopnikov vseh oblasti, na kateri so se objavili dosedanja rezultati preiskave proti arefiranim komitašem. Sklepalc se je tudi o nadaljnjih korakih. Generalni guverner za grško Macedonijo general Kalevs je po konferenci izjavil, da ni nobenega vzroka za nadaljnje aretacije, ter da imajo v rokah popolne dokaze, ki potrjujejo, da obstoj velika zarota, organizirana po macedonskih komitaših. Komandant tretje armade general Chirojanis je izjavil, da po njegovem prepričanju ni v grški Macedoniji niti ene bolgarske tolpe več.

S Prago čimprej konkordat.

v Praga, 3. okt. (Izv.) »Lidove Listi« objavljajo politični referat, ki ga je imel podpredsednik Dostalek na kongresu češke ljudske stranke. V tem referatu navaja Dostalek: Z Vatikanom se mora čimprej skleniti prijateljsko razmerje. To je tem bolj potrebno, ker bi sicer Mažarska utegnila Čehe prehiteti, kajti Horthy ne bi delal nobenih težkoč za sklenitev konkordata. V tem primeru gre za diplomatski boj med Českoslovaško in Mažarsko. Ako bi Mažari, ki imajo simpatije Italijanov in Angležev, Čehe prehiteli, bi bila to zelo usodna napaka češkoslovaške zunanje politike z neprijetnimi posledicami v prihodnosti.

v Berlin, 3. okt. (Izv.) Nevarnosti, da stopijo berlinski cestni železničarji v stavko, ni več, ker je delavski minister dr. Brauns označil izrek razzodišča za obvezen. Železničarji so z 59 proti 48 glasovi stavko odklonili.

Stranka SDS v tihi likvidaciji.

v Beograd, 3. okt. (Izv.) V trenutkih politične živahnosti tekom današnjega dneva v parlamentu je ostala skoro povsem neopazena seja samostojnih demokratov. Tudi mi se z njo ne bi bavili, če bi životarjenje te stranke ne kazalo toliko žalostne usode žalostne politike. Trikrat je šla ta stranka na volišče. Dvakrat pod zaščito bajonetov, tretjič pod egido najbolj kričečih gesel in v znamenju zlatega teleta. Vse trikrat je iz volitev izšla poražena in oslabiljena, po zadnjih volitvah tako oslabiljena, da je prirodna posledica takoj po teh volitvah bila, da se ta stranka sama pričenja ponujati v likvidacijo. Svetozar Pribičević, ki je imel po svojih računih par sto shodov in na katerih je bilo vedno tisoče in tisoče ljudi, je prvi začel trobiti na umik, prvi je spustil v svet idejo o nekakem zamišljenem demokratskem bloku. Največji sovražnik Stepana Radića je bil prvi, ki se je Stjepanu Radiću poklonil, in je bil prvi, ki je Stjepana Radića poklical na pomoč. Ker je njegov glas ostal glas vpijočega v puščavi, je Svetozar Pribičević po svojih prijateljih po-

kušal dobiti stik z Davidovičevim demokratsko stranko, ki jo je l. 1924. tako častno zapustil. Tudi ti poskusi so ostali brez uspeha. Demokratska stranka, na čelu z g. Davidovičem, o kakem bloku, o kaki zajednici s Svetozarjem Pribičevićem ne mara slišati, marveč zahteva od Pribičevića popolno kapitulacijo in je pripravljena v svojo stranko sprejeti samo one ljudi iz Pribičevićeve stranke, za katere je gotova, da so dovolj poštene in da so jih Davidovičeva demokratska stranka ne bo morala sramovati. Tudi tokrat je Svetozar Pribičević pod pritiskom vedno bolj v razsulu se nahajajočih svojih organizacij moral popustiti in se že danes lahko trdi, da je stranka Svetozarja Pribičevića v tihi likvidaciji. Vsak njegov poslanec gleda, kdaj in kako bi se hitreje rešil in prišel pod streho k eni ali drugi stranki. Vse, kar se govori o nekakih oficijelnih pogajanjih, je zaenkrat samo želja g. Svetozarja Pribičevića in naj samo služi kot maska za to tiho in žalostno likvidacijo.

Rakovski je nenadomestljiv.

PARIZ VZTRAJA NA TEM, DA RAKOVSKI GRE, MOSKVA PA, DA OSTANE. — NOVA NOTA. — UKINITVE DIPLOMATSKIH ODNOSAJEV PA NOČE NIHČE.

v Pariz, 3. okt. (Izv.) »Petit Journal« po-roča iz zanesljivega vira, da je francoski poslanik v Moskvi Herbet napravljal pri Cicerinu oficijelni korak, da še enkrat povdari, da poslanik Rakovski v Parizu ni več persona grata francoske vlade. Ze po ministrskem svetu 15. septembra se je v uradni noti sporočilo Moskvi, da bi ruska vlada napravila boljše, če bi rusko-francoska pogajanja vodila po drugem diplomatu kakor Rakovskem. Cicerin je takrat odgovoril, da nima svojemu poslaniku ničesar očitati in da bi njegov odpoklic napravil vtis, kakor da bi Rusija želela prelom s Francijo. Sprito tega je francoski ministrski svet soglasno sklenil, da se pošlje v Rusijo druga energična demarša. To se je sedaj zgodilo. Zato Cicerin ne more več dvomiti nad francoskimi željami. To poročilo »Petit Journala« se potrjuje po oficijelnem komunikeju z Quai d'Orsay, da je francoski poslanik v Moskvi res opozoril sovjetsko vlado na mučni položaj, ki ga napravlja prisotnost Rakovskega v Parizu. Kakor poudarja komunike, pa pri tem ne gre za oficijelno prošnjo, da se odstrani poslanik Rakovski.

v Moskva, 3. okt. (Izv.) K pariškim vestem o zahtevi po odpoklicu Rakovskega piše »Izvestija« v članku z naslovom: »Korak k prelomu«, da se mora odpoklic Rakovskega, ki je naravno nenadomestljiv, z vso odločnostjo odkloniti. Vsak sovjetski poslanik se seveda komunist. Treba se je vprašati, ali imajo velike žrtve, h katerimi se je sovjetska vlada odločila s ponudbo za ureditev dolgov, še kak pomen in ali se ponudba še more vzdržati, če je inicijativa na francoski strani prešla na nasprotnike diplomatskih odnosov med Parizom in Moskvjo.

v Pariz, 3. okt. (Izv.) Predsednik francoske delegacije za ruski dolg De Monzie izjavlja v »Paris midi«, da bi Francija z ukinitvijo odnosov z Rusijo ne pridobila niti najmanjše. Vprašanje dolgov se v praksi lahko reši. Proti plačilu pavšalne vsote v nekaterih letih se Rusiji lahko da kredit, in sicer ne z obljubami, temveč z garancijami. Dali bi se Rusiji industrijski in trgovski krediti, dočim bi Rusija ponudila kot garancijo svoje petrolejske vrelce.

Zborovanje angleške delavske stranke.

ZA POLITIKO VSTVARJANJA IN SPRAVE. ANGLEŠKI DELAVCI OSTRO KRITIZIRAJO URADNO ZUNANJO POLITIKO.

v London, 3. okt. (Izv.) V Blackpoolu se je danes pričelo ob navzočnosti Macdonalda letno zborovanje delavske stranke. Otvorilni govor je imel letošnji predsednik poslanec Roberts, ki je v svojem govoru ostro napadel komuniste. Izjavil je, da se komunistom ni posrečilo dobiti zaželenega vpliva v strokovnih organizacijah in da se jim je ponesrečil poskus omajati zaupanje v delavske voditelje. Ti ljudje so poskušali v vrstah delavske stranke doseči, da bi se ovrgli sklepi liverpoolske konference, na kateri so bili komunisti iz angleškega delavskega gibanja izključeni. Angleško delavstvo zastopa stališče, da je treba vo-

ditati politiko ustvarjanja, in se ne bo dalo zvoditi v nesrečo s strani zastopnikov reakcije. Naloga sedanjega kongresa je, da izdela političen program za prihodnje volitve. Ta program mora biti bojni program delavske stranke. Napram Rusiji je vlada pričela z zelo škodljivo politiko, ki je dovela do tega, da so druge vlade odrekale pri tem svojo pomoč Angliji in so se branile slediti njenemu zgledu. Na Kitajskem je vlada prešla od politike sprave k politiki oborožene sile. V Društvu narodov je bila politika zelo negativna. Dosegla je svoj višek v popolnem neuspehu pomorske razorožitvene konference in v odstupu lorda Cecila.

Sestanek kralja Borisa z Mussolinijem.

v Rim, 3. okt. (Izv.) Agenzia Stefani poroča: Bolgarski kralj Boris, ki privatno biva v Italiji, je 25. septembra v Sab Rossori obiskal italijanskega kralja. Nato je obiskal Neapel in 30. septembra prišel v Rim. Včeraj popoldne je Mussolini prišel h kralju Borisu. Pogovor je trajal eno uro. Zvečer je kralj Boris vrnil obisk ministrskemu predsedniku, ki mu je priredil čajni večer v najožjem krogu.

Angleški glas o sestanku Chamberlaina in Riverre.

v London, 3. okt. (Izv.) K razgovorom med Chamberlainom in Primo de Rivero poroča diplomatski poročevalec »Daily Telegraph«: Med Anglijo in Španijo obstojita samo dve vprašanji, ki sta posebnega interesa: tangersko vprašanje in novi predlog trgovinske pogodbe med obema državama. Angleško tangersko politiko je ministrski svet definitivno določil ter se v svojem bistvu in v temeljnih potezah ne more spremeniti, dočim problem trgovske pogodbe ne spada v posebni resort niti Chamberlaina niti Prime de Riverre ter bi morali tem pogajanjem prisostvovati strokovnjaki. Verjetno je, da je Chamberlain Primo de Rivero opozoril na možnost, da Španija zopet vstopi v Društvo narodov.

NOV FRANCOŠKI OBISK PRAGI.

v Praga, 3. okt. (Izv.) Kakor doznavamo od avtentične strani, pride direktor kabineta zunanjega ministra Berthelot koncem tega tedna na obisk na Češkoslovaško ter bo najprej na gradu Topolčani obiskal prezidenta Masaryka in zunanjega ministra dr. Beneša. Trdi se, da je obisk privatnega značaja. Berthelota bo spremljal češkoslovaški poslanik v Parizu Osudski.

Calesu je vroče na stolčku.

v Newyork, 3. okt. (Izv.) Iz Mehike javljajo, da je del vojaštva odkrito nastopil proti vladji Callesa. Del vojakov se je uprl in zapustil garnizije v mestu, očitno z namenom, da se izven mesta Mehike ustvari središče glavnega vstajškega gibanja. Voditelja nove vstaje sta generala Serrano in Gomez, oba predsedniška kandidata in nasprotnika Obregona. Prvotno sta hotela pobuniti vso garnizijo, vendar je po vladnih poročilih večina vojaštva ostala v mestu, Serrano in Gomez sta izginila. Vlada revolucionarnemu gibanju ne pripisuje posebne važnosti in objavlja, da se je vstajem pridružilo dosedaj le 500 vojakov.

Drobne vesti iz sveta.

v Rim, 3. okt. (Izv.) Papež je danes sprejel letalca Levinea. Poročal mu je natanko o svojem letu preko Oceana. Papež se je zelo zanimal za napredek v letalstvu. Prihodnje dni bo Levine s svojim letalom odletel v Carpeno, kjer biva najmlajši sin Mussolinija. Na streho njegove hiše bo spustil zavoj z darili za njegovega najmlajšega sina. O nadaljnjih načrtih Levinea ni še ničesar znanega.

v Varšava, 3. okt. (Izv.) Poljski vojni minister je izdal odredbo, s katero se daje celo vrsto olajšav pri odsluženju vojnega roka onim vojaškim novincem, ki so bili pred nastopom vojaške službe v različnih vojaških mladinskih organizacijah. Takim vojaškim novincem bo znižana službena doba za dva do deset mesecev, uživati bodo tudi večje ugodnosti pri dodeljevanju dopustov in v vojaškem napredovanju.

v Pariz, 3. okt. (Izv.) Pariška policija je snoči ponovno izvedla preiskave v predmestju St. Denis in Sewastopol. Nad 200 oseb je bilo preiskanih in 16 aretiranih. Član pariškega mestnega sveta je proti policiji protestiral, ker

ni izvedla preiskav tudi v vseučiliškem delu mesta. Kajti, pravi, tam je cela vrsta inozemcev, ki se skrivajo pod imeni akademikov, so pa zelo sumljivi »obrtniki«. Treba bi bilo očistiti tudi Sorbono.

v Bukarešt, 3. okt. (Izv.) Vojno sodišče je uvedlo preiskavo proti neki vojniski organizaciji, ki ima svoj sedež v Pragi in deluje v vseh balkanskih državah. Aretirane so bile tri osebe, v katerih stanovanju so našli vojaške dokumente. To so neki odvetnik, neki doktor in neki inženir. Razen tega je bilo aretiranih več inozemskih kurirjev kot sokrivcev, ki so v službi komunistične propagande.

v Madrid, 3. okt. (Izv.) Policija je odkrila novo zaroto in aretirala 20 oseb. V hiši, kjer so se shajali zarotniki, so našli bombe in razstrelivo. Smatra se, da so pripravljali teroristične akcije in atentate o priliki otvoritve narodne skupščine 10. oktobra. Med aretiranimi se nahaja tudi bivši diplomat Barovero in neki urednik levičarskega lista »Libertad«. Sodj se, da so med zarotniki tudi častniki, ker so dobavili bombe.

v Mehiko, 3. okt. (Izv.) V Mehiki je bilo aretiranih 29 katoliških mož in žen, ker so osumljeni revolucionarnega delovanja. Policija je preiskala tudi hiše drugih osumlencev. V zadnjih dveh dnevih so v provinci vladne čete ubile 89 ustašev. Nekega ujetega katoliškega duhovna so usmrtili.

v Sofija, 3. okt. (Izv.) Včeraj se je otvorila konferenca cerkva balkanske sekcije za mir. Prisotne so bile delegacije iz Grške, Romunije in Jugoslavije ter zastopniki francoske in angleške sekcije. V jugoslovanski delegaciji so novosadski metropolit Irencij, belgradski vseučiliški profesor Dimitrije Gjorgjević in pastor Schuhmacher.

v Atene, 3. okt. (Izv.) Pangalosova so-proga se je prostovoljno prijavila policiji. Doselej se je skrivala v hiši bivšega pangalističnega ministra za notranje stvari Vigopoulasa. Vsed strogih odredb oblasti v preteklem tednu so bili aretirani skoro vsi voditelji pangalističnega gibanja, tako da je to gibanje vsaj za prihodnje mesece onemogočeno. Zato upajo, da se bo dežela pomirila.

Sredozemski blok?

Sir Austen Chamberlain se kaj rad vozi po Sredozemskem morju. Enkrat pristane kje v okolici Rima, se približuje zopet grški obali, drugič se obrne proti Španiji. Vedno pa v gotovi intimnosti, ki ne dopušča javnosti, da bi zaznala kaj pozitivnega. To pot se je sestal s španskim diktatorjem Primo de Rivero.

Poročila in komentarji so najrazličnejši. Španska vlada je inozemski poročevalce in časopisne agenture stavila pod strogo cenzuro. Sama pa izjavlja, da na sestanku ni bilo govora o politiki, ampak da sta se oba politika hotela le osebno spoznati in pozdraviti. Francoski tisk podčrtava tangersko vprašanje, radi katerega sta se Francija in Španija že meseca julija pogajali in ki je končalo brez uspeha. Španija sedaj poskuša iti preko Pariza in si dobiti tretjega interesenta — Anglijo, ki bi skupno z Italijo pristala na mednarodno obravnavanje tega vprašanja.

Angleški tisk je mnenja, da hoče Chamberlain prepričati generala Rivero, da je nemogoče, da bi Anglija kdaj prepustila Tanger le Franciji in Španiji, da bi kaka država imela tu izključno strategično in administrativno kontrolo, ker leži vis-a-vis — Gibraltar!

Pri vsem tem je ozadje še širše. Sredozemsko morje je bilo od nekaj torišče evropske politike in kulture. Anglija je, kakor hitro je vzrastla v svetovno politiko, dobila tu oporišča. Tu je hotel Napoleon iti zadati smrtni udarec. In še eno linijo zasledujemo v angleški politiki, namreč: politiko blokov. Eden največjih, kar jih je hotela uradna Anglija po vojni zlepti skupaj, naj bi bil protiruski blok, a ta se je ponesrečil. Skoraj istočasno, a sedaj s podvojeno intenzivnostjo, gradi drugega — sredozemski blok Grčije, Italije in Španije pod angleškim protektoratom. Njen vpliv v Grčiji je znan; Pangalosova usoda docet, Italijansko-angleška razgovorjanja niso nova. In sedaj še Španija.

Ni dvoma, da je Jugoslavija s tem neposredno prizadeta, ne samo kot najmočnejša in najsolidnejša država na Balkanu, ampak tudi radi politične ideje — bloka balkanskih držav pod njenim vodstvom.

Dogodki najbližjih dni bodo pokazali, kako se bo obnesel Chamberlainov najnevarnejši tekmeč na kontinentu — Briand.

RUSKO-PERZIJSKA POGODBA PODPISANA.

v Moskva, 3. okt. (Izv.) Rusko-perzijska pogodba je bila danes svečano podpisana. Za Rusijo jo je podpisal Cicerin, za Perzijo pa zunanji minister Alegoli. V pogodbi o nevtralnosti je posebno važna določba glede obojestranskega zagotovila, da se obe stranki ne udeležita bojkota in blokad.

HINDENBURGOVA 80 LETNICA.

v Pariz, 3. okt. (Izv.) Berlinski poročevalci pariških listov poročajo, da so o proslavi Hindenburgove osemdesetletnice dobili enak vtis, kakor svoj čas na proslavah cesarjevega rojstnega dne: enaki nastopi čet, enaka godba, enaki sprevedi, enake uniforme. Desničarske stranke in organizacije so rojstni dan napravili za nacionalistično rodbinsko slavo.

Po volitvah.

V zadoščenje tistim Čehom in Primorcem, ki so v nedeljo pokazali, da se ne ustrašijo pritiska nekaterih predznih svojih sorojakov, ki mislijo, da so vzeli njihovo politično prepričanje v zakup, pojasnjujemo, da s konstatcijo, da so Čehi in Primorci po večini glasovali z SDS, nismo hoteli nikomur prizadejati krivice, ampak smo ugotovili le dejstvo, ki je bratom Primorcem in Čehom itak najtočneje znano. Čast in spoštovanje pa tistim, ki se eksponentom SDS niso vdali.

»Jutarnji list« komentira ljubljanske volitve takole: Ker je v občinskem svetu večkrat potrebna dvetrejtinska večina, je novoizvoljeni občinski svet za delo nezmožen. To bo izzvalo nov razpust občinskega sveta in upostavitve komisarijata, kakor smo to predvideli. Komisarija bo postavil tisti, ki bo imel vladno v Beogradu.

Pričakujemo, da vsi oni, ki se jih to tiče, ob svojem »zmagoslavju« ne bodo pozabili pojasniti vse one zadeve, ki so se iznesle te dni v javnost o gospodarstvu SDS. V Ljubljani je še vedno večina 5553 volivcev, ki so radovedni na ta odgovor.

Naklep proti slovenskim igralcem preprečen.

USPEŠNA INTERVENCIJA DR. KOROSČA.

Člani narodnega gledališča v Ljubljani so včeraj dobili prejemke, ki jih je telegrafično zadržal g. upravnik Rado Kregar. Prosvetno ministrstvo je takoj, čim je dobilo brzojavko dr. Korosča, ukrenilo, da je uprava gledališča dobila nalog, da vse gaže v celoti izplača. Dr. Korosčev odločen nastop za naše gledališče je imel popoln uspeh.

S tem je afera, ki jo je na lastno pest povzročil upravnik g. Kregar, zaenkrat, vsaj kolikor se ne tiče njega, likvidirana. Korak g. Kregarja je javnost že pravilno ocenila in sodila. Kakor smo točno informirani, je bil g. Kregar od merodajnih osebnosti posebej opozorjen, da naj predmetnega ukrepa ne izda, tako da vsak izgovor odpade.

Slovenci v Italiji

Duhovske izspromembe v tržiški škofiji. Škof mons. Fogar je odredil naslednje spremembe v svoji škofiji: C. g. Matej Kurelič, župnik v Humu, je investiran za župnika pri Novakih. Župnijo v Humu bo excurrando upravljal č. g. Božo Silvani, župni upravitelj v Roču. Novomaški so bi imenovani na ta-le mesta: Alojzij Gulič za župnega upravitelja v Boljumu, Cesar Karel za 1. kaplana v Bujah, Jožef Policardo za 1. kaplana v Milah. Č. g. Gulič Alojzij bo upravljal iz Boljuma tudi župnijo Vranja. — C. g. Venceslav Šilony, do zdaj župni upravitelj v Vranji je imenovan za kaplana v Storjah. Č. g. Agreš Frančišek, kaplan v Cerovljah in župni upravitelj pri Sv. Ivanu, gre v Tomaj za kaplana; na njegovo mesto pride č. g. Vidav Jožef, do zdaj kaplan v Škednju. Za 2. kaplana v Škednju je bil imenovan č. g. Škoda Jožef, kaplan v Pregarjah.

Zbor svečnikov sv. Pavla, v katerem je organizirana vsa primorska duhovščina z majhno izjemo, je objavil v svojem glasilu »Zborniku« v odgovor na dopis gg. dr. A. Pavlice in dr. Žigona v »Edinosti«, v katerem sta omenjena gospoda napadla katoliške organizacije in njihova glasila »Goriško Stražac« in »Mali list«, posebno izjavo, ki se glasi: »Zbor svečnikov sv. Pavla vzame z obžalovanjem na znanje dopis gg. dr. A. Pavlice in dr. Žigona v »Edinosti« z dne 31. julija 1927 št. 181 ter obsoja njen napad na katoliške organizacije in njihovo glasilu. Zlasti pa odločno zavrača sumnje, češ da duhovščina — seveda tista, ki ne hodi po dr. Pavličevih »Novih poteh« — ruje proti lastnemu ordinariju.

»Pučki Prijatelj« drugič posvarjen. »Odgovorni urednik« »Puškega Prijatelja«, glasila istrskih kmetov, je prejel te dni drugo svarilo. Po dve svarili imajo do sedaj še: »Mali list«, »Novice« in »Edinost«. V smislu fašistovskega tiskovnega zakona lahko prefekt odpove odgovornega urednika vsem listom, ki so bili dvakrat posvarjeni, in tako ustavi list do priznanja novega urednika, to je za vselej.

Pota in naloge cerkvene umetnosti. Pod tem naslovom je priobčil g. Marijan Marolt v »Zborniku« temeljit članek, v katerem se poteguje za to, da se moderni umetnosti odpro vrata tudi v cerkev. Maroltov članek je zbudil veliko pozornost v duhovskih in umetniških krogih še posebno, ker se prav te dni muči na Primorskem naš slikar Tone Kralj, ki je »moderno« poslikal cerkev v Volčah in je sedaj zaposlen s slikanjem cerkve pri Sv. Luciji. Kraljeva dela, posebno umerjenjša v Volčah, je sprejelo tudi priprosto ljudstvo s priznanjem. Slike si je ogledala tudi komisija lepih umetnosti iz Trsta in se silno pohvalno izrazila o njih. Mi moramo priznanemu slikarju častitati na lepem uspehu.

ITALIJANSKI SENATORJI POVELIČUJEJO ALBANIJO.

v Rim, 3. okt. (Izv.) Senatni odbor za Albanijo, ki se je ukvarjal z odgovorom na otvritelni govor Ahmed beg Zoguja, je dokončal svoje delo. »Giornale d'Italia« poroča, da se senatorji v tem odgovoru zahvaljujejo Ahmed beg Zoguju in ugotavljajo, da si albansko ljudstvo želi miru in dela. V tej smeri naj gre bodoča politika. Odgovor omenja tiransko pogodbo, ki da je najvažnejše dejanje sedanjega režima. Senat trdi, da ta pogodba ni naperjena proti nobeni državi in da čuva le samostojnost Albanije. Senat se zahvaljuje predsedniku k temu uspehu, obenem pa italijanski vladi za politično podporo Albaniji. Odgovor se peča z jugoslovansko noto v jugoslovansko-albanskem sporu, kjer da je Albanija pokazala, da si želi miru kakor tudi, da je albansko ljudstvo pripravljeno braniti to neodvisnost. Končno zagotavljajo senatorji, da bo Ahmed beg Zogu še dalje ostal na krmilu vlade.

Reklamacijsko postopanje za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo.

Volivni imeniki so razporejeni pri vsakem občinskem uradu po vsej Sloveniji. Vsak sme med uradnimi urami občinskega urada imenike pregledati in prepisati.

Čas za reklamacije je le še do 8. oktobra. To je zadnji dan, ko mora biti reklamacija oddana na pošto.

Reklamacije morajo biti vložene pisмено. Opremljene morajo biti z uradnimi listinami, ki služijo za dokaz, da so njih navedbe resnične. Za vsakega volivca mora biti reklamacija posebej napisana, ravno tako morajo biti tudi uradna potrdila za vsakega posebej. Pošlje se seveda potem lahko več reklamacij skupaj v eni kuverti na volivni odbor.

Reklamira lahko vsak, ki je vpisan v volivni imenik. Kdor ni vpisan, torej ne more sam sebe vrekamlirati, ampak ga mora kak drugi, ki je vpisan.

Listine, ki jih je priložiti reklamacijam, so: obrtni list ali pa potrdilo okrajnega glavarja ali občine, da kdo izvršuje obrt, oziroma trgovino. Za člane zadrug je potrebno potrdilo deželnega ali okrožnega sodišča, da so vpisani v register že eno leto. Vse oblasti morajo izdati vsa potrdila v treh dneh. Vsa potrdila in vse zahteve za potrdila so prosta vseh taks.

Kdor ima volivno pravico na podstavi več pravnih naslovov v več odsekih, sme glasovati le v enem odseku. Tak volivec mora tudi do 8. oktobra izjaviti, v katerem odseku hoče voliti. Če te izjave ne poda, ostane v odseku, kamor je uvrščen sedaj po volivnem imeniku.

Reklamacije je poslati na naslov: »Volivni odbor Zbornice za trgovino, obrt in indu-

strijo v Ljubljani.« Ta pisma so poštnine prosta. Imeti pa morajo pripombo: »V volivni stvari Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.«

Reklamacija bi se torej glasila nekako takole: »Volivni odbor Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Podpisani vlagam zahtevo, da se vpiše v volivni imenik v trgovinski (obrotni) odsek za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo g. (navesti točen naslov, poklic, davčno in krajevno občino).

Prilagam za ta vpis potrdilo okrajnega glavarja (občine, trgovskega sodišča itd.).

Datum.

Točen naslov onega volivca, ki drugega vrekamlira.

Za izbris bi se glasila reklamacija približno takole:

Volivni odbor Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. — Podpisani zahtevam, da se izbriše iz volivnega imenika za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo g. (navesti, kakor je vpisan v imeniku), ker je glasom priloženega potrdila umrl (ali, ker glasom potrdila okrajnega glavarja, občine, ne izvršuje več svoje obrti).

Somišljeniki! Izvršite reklamacije takoj! Izreklamirajte vse nasprotnike, ki nimajo volivne pravice. Pazite posebno, da ne bo izpuščen kak član našelstva naših zadrug. Oskrbite si pravčasno potrdila. Obvestite o vsaki vloženi reklamaciji naša tajništva v Ljubljani in v Mariboru. Kdo ima volivno pravico, je bilo priobčeno v nedeljskem »Slovenec«.

od ust do ust, da so jih socialisti orjunašem — prodali. Vse demokratske intrige za občinske volitve v Mariboru bodo pa mariborski volivci sami uničili 18. decembra.

Resnica o palači OUZD.

V petek smo, sklicujoč se na zagrebški »Jutarnji List«, na tem mestu poročali, kako krasno palačo si je postavil zagrebški OUZD tudi s slovenskim denarjem, dočim imamo v Ljubljani po zaslugi SDS samo barako. Kakor je bilo pričakovati, se je koj oglasilo »Jutro«, očitajoč nam, da lažemo. Da bi bolj držalo, navaja, da je bivši načelnik za socialno politiko g. Adolf Ribnikar nele odobril načrte za večjo palačo ljubljanskega OUZD, marveč tudi podpisal in izdal gradbeno dovoljenje.

Vse prav in lepo, mi tega tudi nismo zanikali. A kdor pozna SDS, ve, da ima ona vedno več, vsaj pa dve železi v ognju. Da ima Zagreb tudi z denarjem slovenskih delavcev eno najkrajših palač, dočim imamo v Ljubljani po zaslugi SDS nekako kasarno, je resnica, pa naj je g. Ribnikar izdal in podpisal sto gradbenih dovoljenj. Ljubljansko palačo sta zasnovala bivša bolniška blagajna in nezgodna zavarovalnica l. 1921. Resorni poverjenik je bil tedaj g. Adolf Ribnikar, pokrajinski namestnik na min. g. Ivan Hribar, ki je bil zgradbi naklonjen. SDS je dobro vedela, da bi se Ljubljanačanom zamerila, ako bi zgradbo direktno onemogočila. Izmisli si je drug načrt, ki bi se jej skoro posrečil. Udarila je na struno lokalnega patriotizma in inaugurirala gonjo, da se bolniška blagajna razdeli na ljubljansko in mariborsko oblast. Ako se ji načrt posreči, se bo gradbeni fond znanjšal za oni del, ki ga bo treba odšteti bolniški blagajni za štajersko. Graditi bi se potem ne moglo ne v Ljubljani ne v Mariboru, denarci bi pa ostali v demokratskih bankah, kjer bi sedaj bili seveda izgubljeni.

Pridobili so za ta načrt par mariborskih socialistov, v Ljubljani so pa molčali ko grob. Tedanji mariborski župan g. Viktor Grčar prav dobro ve, kaj je neka »delavska« deputacija zahtevala od tamkaj se mudedečega ministra socialne po-

litike g. dr. Vekoslava Kukovca. Ne imajoč v vidu, kam pes tace moli, je dr. Kukovec izdal in podpisal odlok, da se bolniška blagajna razdeli, da ima ista za izvedbo delitve določiti uradnika, župan Grčar pa da ima preskrbeti potrebne prostore za urade in stanovanja uradnikov v Mariboru. Ako bi se to izvršilo, bi si ljubljanski jutrovcji lahko oprali roke, odgovornost bi pa nosil dobričina dr. Kukovec, ki so ga itak vedno postrani gledali.

A sreča je hotela, da je bila nakana SDS še pravočasno odkrita. Takoj se je podala deputacija odbora za zgradbo palače pod vodstvom predsednika g. Antona Rojine, sedanjega oblastnega poslance SLS, k ministru dr. Kukovcu in mu ob navzočnosti pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja razložila, kakšna usoda bi zadela zgradbo, če se njegov odlok izvrši. Minister dr. Kukovec je takoj spregledal, da je nasel in je svoj odlok umaknil.

Toda SDS še ni mirovala. Čim je za dr. Kukovcem postal minister socialne politike dr. Zerkov, je bil odbor bolniške blagajne razpuščen in postavljen komisar s svetom. Večino v svetu je imela SDS. Tajnik SDS Franc Majcen, ki ni imel nobene pravice biti imenovan v svet, je koj začel akcijo zoper palačo, ki se je že gradila. Krepko mu je sekundiral znani esdeasar Ivan Bizjak iz Celja. Navajala sta, da se z zgradbo zapravlja denar, da se je z zgradbo nalašč začelo, da ne bo nič denarja ostalo za Zagreb, ker pride v kratkem centralizacija in podobno.

S 1. julijem 1922 je bilo zavarovanje centralizirano. Zagrebško ravnanje je v eni svojih prvih sej sklenilo ljubljansko zgradbo ustaviti. Od

Slovencev so bili v tem ravnanju gg. Engelbert Franchetti, Erzen Lovšin, Alojzij Kaiser in Avgust Praprotnik, sami pristaši SDS in dobri prijatelji g. Ribnikarja, ki ni protestiral kljub temu, da je bil izdal in podpisal gradbeno dovoljenje! Na sejo ravnateljstva OUZD, ki se je imela pečati s to stvarjo, sta prišla iz Zagreba gg. gen. ravnatelj Vilim Bukšeg in ravnatelj dr. Bauer, da slišita mnenje Slovencev. Nastop gg. Majcna, Bizjaka in drugih esdeasov na tej seji je bil tak, da se ne sme pozabiti. G. Majcen je ponavljal svojo lajno, da se hoče z zgradbo v Ljubljani prikrajšati Zagreb za lepe novece, g. Bizjak je pa napovedoval, da bo mobiliziral delodajavce zoper plačevanje prispevkov, ako se bo vtičal denar v zgradbe; v Ljubljani je sama megla, je vpil, Ljubljana ni pripravna za solšno kopališče, ki je bilo projektirano na strehi.

In zgodilo se je po zaslugi SDS, kar se ni še nikoli in nikjer drugod na svetu zgodilo. Lepega dne so prišli delavci z dleti, krampi in lopatami, začeli so podirati že postavljene betonske temelje in res smetati milijone slovenskega denarja skozi okno, zakaj ti temelji in njih razkopavanje ni bilo zastoj, milijoni so šli z njimi v zrak. Na ruševinah so postavili sedanjo, za tri četrtine manjšo zgradbo, ki jo še demokratska »Orjuna« imenuje magacin.

Palača Delavske zbornice bo v enem letu pod streho, ono OUZD so pa gradili štiri leta; prva bo veljala okoli 4 milijone dinarjev, za drugo se je pa izdalo po zaslugi SDS okoli 16 milijonov dinarjev. Zakaj in odkod taka razlika v času in denarju, naj razmišljajo ljubljanski volivci in oni, ki plačujejo za OUZD.

Krška mestna občina prešla v roke SLS.

Krško, 3. okt. Pri občinskih volitvah v krško mestno občino, ki so se vršile v nedeljo, je SLS potolkla vse nasprotnike in dobila absolutno večino. SLS je dobila 477 glasov, vsi nasprotniki: SDS, SKS in socialisti pa 390 glasov.

Prvič v zgodovini naše stranke bo v Krškem izvoljen župan, odločen pristaš SLS. Boj za županski stolec v Krškem se bje že vsa povojna leta. Dejanjsko so v občini vladali ve-

dno pristaši SDS, dasi je okolica, ki tudi voli z mestom, bila naša. Vedno so nastale kake krajevne neprilike in zmede, da se okolica ni mogla uveljaviti in prebrniti komande SDS v mestu. To pot se je posrečilo. V krški mestni občini, ki je ena največjih podeželskih občin na Kranjskem, ima SLS tako absolutno večino, da bo lahko vodila mestno upravo, ne da bi se ji bilo treba ozirati na nasprotnike. Zmaga naše stranke v Krškem je popolna.

Za spomenik koroškim junakom.

Na pokopališču v Dravogradu je pokopanih v štirih grobovih 20 Slovencev, ki so padli pri bojih na Koroškem. Za vse te junake se bo napravil skupen grob ter skupen spomenik z imeni padlih. Odkritje »kupnega groba in spomenika se bo vršilo 30. oktobra. Izkop grobov bo preskrbel mariborski pogrebni zavod. Slavnosti odkritja se bosta udeležila gosp. mariborski veliki župan dr. Fran Schaubach ter general Maister. Za petje bo preskrbel znani mariborski Devov kvartet.

Vinarska in sadjarska šola v Mariboru.

(Od leta 1921. do zaključka 1925.)

Učencev je bilo: iz mariborske oblasti 77 ali 68.14%; iz ljubljanske oblasti 17 ali 15.0%; izven Slovenije 19 ali 16.81%, in sicer iz Dalmacije 3, iz Istre 5, iz Primorja 6, iz Hrvaške 2, iz Bosne 1, iz Črne gore 1 in iz Srbije 1. Vseh skupaj je bilo 113 učencev, od tega internistov 107 in 6 zunanjih. Po končani službi je ostalo na domu 62 učencev ali 55%, v tujo službo je odšlo 31 ali 27%, v državno službo 1 ali 1%; študije je nadaljevalo 9 ali 8% učencev, in to v Mariboru 6, v Krizevcih 2 in v Valjevu 1.

Iz tega pregleda se vidi, da je šola vzgajala gospodarski naraščaj, ki se je v pretežni meri vzgajal na zavodu za samostojnega gospodarja na domačem posestvu, saj jih je z ozirom na povojni čas, ko država ni imela dovolj kvalificiranih strokovnjakov in bi absolventi te šole z lahkoto zasedli več mest v državni službi in istotako v privatni, ostalo celih 55% na domači grudi v korist doma-

čiji in ožji domovini. Če pa pomislimo na 27% absolventov, ki se nahajajo v tujih službah, je to naravnost majhno število. Važno je pa to, da so ti absolventi skoro vsi v službi na posestvih. Uspeh pouka, da tej šoli se pa najlepše razbere iz dejstva, da je kar 8% učencev nadaljevalo študije na srednjih kmetijskih šolah in to predvsem v Mariboru ter v Krizevcih in v Valjevu.

Dvoletna šola je s temi uspehi dokazala upravičenost svojega obstoja. Žal, da se je morala ta dvoletna šola skrajšati na enoletno specialno z usposobitvijo istotako specialne srednje vinarske in sadjarske šole, čeprav je po gornjih podatkih dokazana njena eksistenčna upravičenost. Z aktom ministr. polj. in od 26. septembra 1927 se ta šola opet nadaljuje v dvoletno, katero bo v kratkem času prevzela mariborska samoupravna oblast, kot je to predvideno v finančnem zakonu za leto 1927./28.

Brez dvoma je treba ta korak poljedelskega ministrstva le pozdraviti, kajti jasno je, da bo šola pod novo upravo dosegla veliko večje uspehe, kot jih je pa do sedaj, zlasti še glede popularizacije šole, kar je bilo sedaj skoro popolnoma onemogočeno.

Končno lahko omenimo, da že število 38 na novo sprejetih učencev za prihodnje leto dokazuje izredno veliko zanimanje za ta zavod. Jasno je, da bo zanimanje pri dvoletni šoli še veliko večje.

Damske modne plašče

za jesen in zimo v veliki izbiri srednjih kakor tudi najfinejših kvalitet s kožuhovino ali brez nudi od Din 300.— do Din 900.—

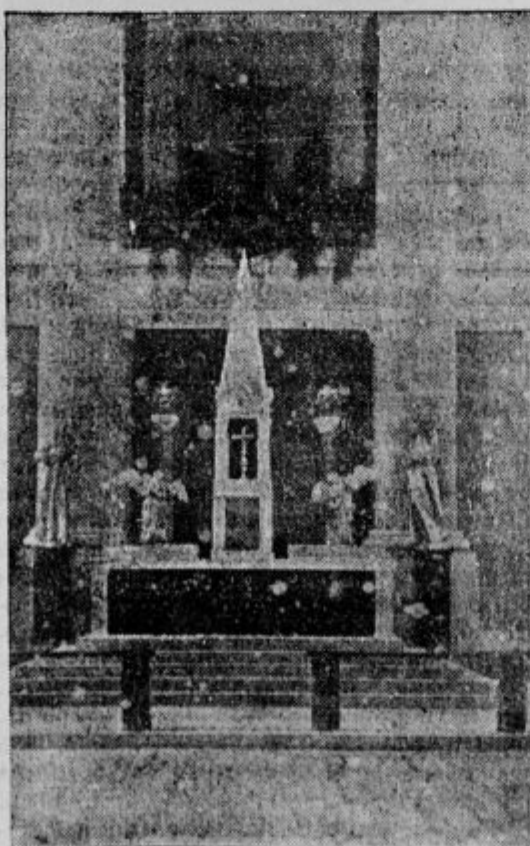
F. in I. Goričar, Sv. Petra cesta šte. 29. Oglejte si razstavo v izložbi!

Dr. P. R. Tominec, OFM.:

Obličje nove cerkve sv. Frančiška v Šiški.

Če je katera panoga umetnosti izraz in obličje časa, je brez dvoma arhitektura. Saj vemo, kako je krepka romanska črta prešla lahkotno gotiko, kako je humanizem rodil renesančno umetnost, kako je izumetničeni baročni človek ustvaril katoliško (protestantizem pravega baroka nima) baročno umetnost in rokoko. Znano je tudi, kako je doba meščanskih patricijev rodila iz sebe kot obraz svoje miselnosti dobrodušni »biedermeier« in kako je miselna negotovost proti koncu devetnajstega stoletja rodila poleg drugih izrastkov tudi secesijo in sliko, knjigo in arhitekturo.

Cerkev sv. Frančiška v Šiški (Ljubljana VII) je obličje nove dobe, ki pred nami šele nastaja. Velik duh, ki naprej zre in vnaprej občuti, jo je zamislil. Na videz je vsa preprosta. Preprost je tloris, preproste so oblike zunanjosti, ko pa vstopiš — te ta preprostost objame in dojm kot mogočna simfonija poduhovljene realnosti. Dvajset stebrov, ki kljub obsežnosti delajo vtis vitke elegance, straži centrum — žarišče stavbe — glavni oltar. Tako poenostavljen je, da je v primeri z našimi baročnimi oltarji, ki smo jih v Ljubljani vajeni, skoro preveč preprost. Toda prav ta tuja osamelost tabernaklja, nekako vse pozornost obrne nase. Na široki, masivni oltarni

menzi, ki pri svoji velikosti ne pogrša neke značilnosti — stoji — vitek stolpič iz belega marmorja — spričo orjaških stebrov je videti

tako nežen, tako poduhovljen, da hipno začuti, kako je tu umetnik hotel izraziti misel, da tu biva Veliki in Sveti, ki vso težko materijo poduhovi.

Ob straneh stražita svojega Gospoda kipa sv. Bonaventura in sv. Bernardina. Presenetljivo je, da kipa, četudi izdelana v davni baročni dobi, nikakor ne motita vtisa enotnosti, njiju baročnost se čudno harmonično zlivlja v dvajseti in enaindvajseti vek. Okoli altara stoji kot orante v katakombah šifrirani stebrič, ki nosijo v pozlačenih jabolkih trepetajoče oljate večne luči. Obhajilne menze si bolj preproste, frančiškanske ni mogoče misliti in takoj poleg prižnice — pravtako kot vsa notranjostina iz trdo žgane opeke. Zgana opeka, surov nebarvan les in marmor so bistveno gradivo nove cerkve. Takoj za velikim oltarjem kakor Marija pri nogah Gospodovih posluša utripe srca evharističnega kralja — oltar male sv. Terezike. Nad vse srečna je bila misel za glavni oltar, posvečen Frančišku, postaviti tako sorodnemu srcu enak spomin. V sivi marmornati plošči je vdelana oljnata slika male sv. deklice. Raz križ, ki ga v rokah drži, se vsipajo rože. Tako imamo v eni cerkvi dvoje svetnic, ki so obema simbol rože. — Sv. Terezika — in sv. Elizabeta... kakor simbol frančiškanske asceze, ki se še v bolečini in odpovedi smehlja. Sploh je zbral sv. Frančišek tako ljubeznive svetnike okoli sebe, da tvori s sv. Antonom, Bonaventuro in Bernardinom nekako duhovno družino.

Svetišče pa je v svoji plemeniti prepro-

stosti, poduhovljeni realnosti, ki stoji trdno na zemeljskih tleh in zaeno z nevzdržno silo kipi proti nebu — veren izraz teh svetniških src.

Opisati vso lepoto stavbe je nemogoče, tudi ne spada strokovno poročilo v efemerem list — pridi in pogled! Sv. Frančišek bo blagoslovil Tvoje korake, kakor bo delo tistih, ki so ustvarili to svetišče.

R. P.:

Z gledališke razstave.

Prav razveseljiv je pogled na gledališko razstavo na ljubljanskem velesejmu. Velik del naše kulturne zgodovine je v njej obsežen. Razstava nam jasno kaže vsestranski razvoj naše Talije. Kolik je napredek v zadnjih šestdesetih letih! Tedaj (1868) smo imeli 152 slovenskih gledaliških iger — natisnjenih in v rokopisu, izvirnih in prevedenih (J. Noll: Priročna knjiga za gledališke diletante, I. zvezek Slovenske Talije leta 1868) — in le na 29 krajih na slovenskem ozemlju se je včasih glasila slovenska beseda na preprostem, zasilenem gledališkem odru (v enajstih izmed navedenih 29 krajev — na Primorskem — se pa sedaj niti v osnovni šoli ne poučuje slovenščina). Dandanes imamo operno in dramsko gledališče, in — kar moramo posebno poudarjati: Ni ga skoraj večjega kraja, kjer bi ne bilo enega ali dveh gledaliških odrov,

Dnevne novice

★ **Župane, somišljenike SLS po vsej Sloveniji prav lepo prosimo, da točno pregledajo volivne imenike za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo.** Poskrbite naj, da se izvrše vse potrebne reklamacije. Vsaka reklamacija mora biti oddana vsaj 8. oktobra na pošto. Kasneje je prepozno. Skrbite torej, da bodo imeniki vaših občin čisto v redu. Kako se izvrše reklamacije, je v »Slovenecu« z dne 2. oktobra (nedelja) in v današnjem. Vse občine so tudi dobile od Zbornice TOI uredbo. Preberite točno člen 5. in 8.

★ **Zaupniki SLS na delo.** Do 8. oktobra je vložiti vse reklamacije za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Prav lepo prosimo, izvršite vse takoj. Navodila so v »Slovenecu« od nedelje 2. okt. in v današnjem. Posebej pa naročamo, da o vsaki reklamaciji, ki ste jo odposlali, obvestite prav gotovo tudi tajništvo SLS v Ljubljani ali Mariboru.

★ **Jubilej.** Danes obhaja v krogu svoje družine 70 letnico rojstva naš somišljenik in dolgoletni naročnik našega lista g. Mihael L. a. h. Jubilar je lastnik graščine Malavas, ki je rojstna hiša znamenitega škofa misijonarja Friderika Baraga. — Bog ga živi še mnogo let!

★ **Pri občinskih volitvah v Metliki** je SDS dobila 160 glasov, SLS 34, SKS 102. »Narod« imenuje to poraz SLS. Ugotavljamo, da je SLS v Metliki imela vedno le neznatno manjšino in je torej o porazu le smešno govoriti.

★ **»Vdova Rošinka« — na šolskem odru.** Piše se nam: V kraju Sv. Jurij ob Pesnici v bližini Maribora vidimo te dni plakate, ki vabijo na šolsko dramatično predstavo »vdove Rošinke«. Kako je ta igra vzgojna in posebno še, če take stvari predstavljajo šolski otroci, je razumljivo. Zoper to predstavo so upravičeno protestirali gotovi krogi in so dosegli, da je prosvetna oblast že pred dalj časom odredila, da se ta predstava ne sme vršiti. Ker pa so bili te dni nalepljeni plakati, da se predstava vrši, in je bilo to naznanjeno prosvetni oblasti, je ista ponovno odredila, da jo prepoveduje. Kako, da se njen prvi odlok ni upošteval, se bo moralo točno dognati. Omenjeni slučaj pa nas opozarja, da bomo morali posvetiti večjo pažnjo, da se kaj takega ne bo še kje ponovilo. Vse pošteno učitelstvo pa vabimo, da nam pri tem delu gre na roko, ker bo to veliko pripomoglo k ugledu učiteljskega stanu vobče.

★ **Pravnozgodovinski izpiti.** Dekanat ljubljanske pravne fakultete razglša, da se bodo pričeli pravnozgodovinski izpiti dne 11. oktobra.

★ **Svečana otvoritev Higijenskega zavoda in Šole za narodno zdravje,** ki je zgrajena s podporo Rockefellerjeve ustanove, se je izvršila včeraj dopoldne v Zagrebu. Svečano-stim je prisostvoval tudi minister dr. Savič. Iz Budimpešte so prišli tudi udeleženci mednarodne higijenske konference, ki je včeraj nadaljevala s svojim delom v Zagrebu. Tudi higijenska sekcija Društva narodov je poslala na slovesno otvoritev teh zavodov svoje zastopstvo.

★ **Uradni dan Okrajnega gremija trgovcev v Celju** za sodni okraj Šmarje pri Jelšah se bo vršil v petek 7. oktobra od 8 do 12 dopoldne v posebni sobi restavracije g. Maksa Gradta v Šmarju. — Načelstvo.

★ **Slovesna otvoritev novega postajališča.** V nedeljo 9. oktobra bo slovesna otvoritev in blagoslovitev novega železniškega postajališča med postajama Pesnica in Št. Ilj v Slovenskih goricah. Vlak odpelje iz Maribora ob 1.30 popoldne. Po otvoritvi se bo vršila ljudska slovesnost. Boj za postajališče Cirknica je bil dolg in gre zasluga za to priboritev Jugoslovanskemu klubu in predvsem poslancu Franju Zebotu.

★ **Novi občinski dom v Dolenji vasi pri Ribnici** se blagoslovi prihodnjo nedeljo, dne 9. oktobra, po sledečem sporedu: Ob 2 popoldne slovesne litanije v župni cerkvi, nato skupen odhod k novi stavbi, ki se blagoslovi po otvoritvenem govoru. Blagoslovljenju sledi slavnostni govor, petje domačega zbora, glasbene točke društvene godbe od Nove Štife in končno domača zabava na prostem ob Domu. — Stavba je delo ljudstva samega, ki si je deloma s tlako deloma s prihranjenim denarjem v občini postavilo v središču občine na najlepšem prostoru občinski dom, ki bi bil v krasni mestu.

★ **Gradbena direkcija opozarja vse interese** na prvo ofertalno licitacijo za izvršitev dolnjega ustroja železnega mostu preko reke Neretve v Caplini, ki se vrši 31. oktobra 1927 ob 10 dopoldne pri gradbeni direkciji v Sarajevu. Natančnejši pogoji so razvidni iz razglasa na uradni deski Gradbene direkcije v Ljubljani, Turjaški trg 1, I.

★ **Razpis službenih mest.** Zupanstvo mestne občine Novo mesto razpisuje: štiri službena mesta občinskih stražnikov in eno mesto nadzornika varnostne straže. Pogoji za podelitev službe so reflektantom na razpolago pri mestnem zupanstvu. Prošnje je vlagati najkasneje do 31. oktobra 1927.

★ **Duhovnik, slovenski kulturni delavec,** ki se nahaja v tujini, je radi bolezni in drugih nesrečnih razmer v tako obupnem položaju, da tem potom prosimo za gospoda, kolega beda nam je iz oči vidstva dobro znana, njegove sobrate v Sloveniji, da bi po možnosti vsak kaj zanj daroval v denarju. Darove bo zbiral ura »Slovenec«, na katero naj se pošilja.

★ **Ljubljanski avto povozil stražnika v Zagrebu.** V nedeljo ob 4. uri zjutraj je povozil avto Stjepana Miletića iz Ljubljane 24letnega stražnika Konrada Vuherja iz Hebenstrete, pristojnega v Konjice.

★ **Dražba tiskarne »Panonija«** bo dne 5. oktobra ob 9 dopoldne v Murski Soboti. Vsa pojasnila daje Posojilnica v Gornji Radgoni.

★ **Napetost, bolečine v črelih, bodljaji, tesnoba v prsih, utripanje srca** se odstranijo z naravno »Franz-Josef«-grenčico in se zmanjša pritisk krvi na možgane, oči, pljuča in srce. Zdravniške izjave zaznamujejo vprav presežne uspehe, ki so se dosegli s »Franz-Josef«-vodo pri ljudeh, ki veliko sede. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **Izprememba naslova ukrajinskega društva »Prosveta«** v Belgradu. Ukrajinsko društvo »Prosveta« v Belgradu naznanja svojim članom v Sloveniji, da se je preselilo z dnem 1. oktobra iz Carigradske ulice 34 v Njeguševo ulico 59 (Belgrad).

★ **Razpis ustanov trgovca Antona Kolenca.** Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje dijaške ustanove za visokošolce za zimski tečaj 1927-1928. Prednost pri prejemanju štipendij imajo v vsakem primeru taki pridni potrebni prosilci, ki so s pokojnim Antonom Kolencom, veletržcem v Celju, v sorodu ali svaštvu, za njimi domačini iz gornjegrajskega okraja, sicer pa Slovenci sploh, ne glede na spol. Za posamezne štipendije ni določena nobena vsota, temveč kuratorij določa po vsakokratnih razmerah in po stanju dohodkov iz glavnične imovine višine posameznih naklonitev in osebe študentov. — Posamezne ustanove: Te ustanove so namenjene dijakom visokih šol, kakor univerze, tehnike, visokih trgovskih šol, umetniških akademij i. dr., ne glede na to, ali so v tuzemstvu ali v inozemstvu. — Zadostno frankirane prošnje naj se vložijo ključno pismo na naslov: Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v roke predsedniku dr. Ernestu Kalanu, odvetniku v Celju, do dne 20. oktobra 1927. Prošnjam je priložiti zadnje spričevalo o izpizih, kolokvijih itd.; pri prosilcih, ki se sklicujejo na sorodstvo ali svaštvo z zapustnikom ali na to, da so doma iz gornjegrajskega okraja tudi listine, s katerimi dokažejo te svoje trditve (krstni list, rodbinski izkaz, potrdilo županstva ali župnika itd.). Tudi je treba v prošnji navesti,

kako dolgo že prosilec študira na dotični šoli, na dotičnem zavodu in koliko časa bodo po vsaki priliki trajale študije; nadalje je treba priložiti popis njegovih osebnih razmer ter jih posvedočiti z uradno listino (ubožnim spričevalom). Vpoštevajo se samo pisemne prošnje. Oseba intervencija je brezpogojno izključena. — Za kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju: dr. Ernest Kalan s. r., predsednik.

OBLAČILA TVRDE J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

★ **Pogreša se krava.** Pri gostilni pri »Franku« v Podbrezjah se je v četrtek 29. sept. odtrgala krava cikaste barve, ki je bila na sejem v Lescah prignana iz Srednje vasi pri Radovljici, in neznanokam ušla. Kdor kaj ve o njej, naj sporoči proti nagradi Francetu Lampič, Stari dvor 22 pri škofiji Loki.

Zobozdravnik

dr. med. univ. L. Kuralt

specialist za zobne in ustne bolezni, se je naselil v Beogradu, Dobrinska ulica št. 12, II. n. (nasproti Novega dvora).

Ljubljana

Danes ob 20. uri se vrši v veliki dvorani »Uniona« koncert tenorista zagrebške opere g. Maria Simenca.

○ **Sestanek katehetov** je danes popoldne ob petih v posvetovalnici KTD. Spored: Določijo se dnevi za prejem sv. zakramentov. Sestavi se delovni program za tekoče šolsko leto v društvu. Sledi posvet o nekaterih nujnih spremembah v knjigi »Krščanski nauk za prvece«.

○ **Umrl je v nedeljo ob 1 zjutraj** po dolgi, zelo težki bolezni v 66. letu svoje dobe gospod Oton Fetič - Frankheim, brivski mojster v Ljubljani. Pokojni je bil oče gg. odvetnika dr. Otona in inž. Viktorja, obratovodje rudnika v Mežici. V ljubljanskih meščanskih krogih je užival pokojni vsesplošno spoštovanje. Pogreb se je vršil včeraj popoldne ob pol petih ob zelo obilni udeležbi. Naj počiva v miru! Cenj. rodbini iskreno sožalje! (Zadevno osmrtnico objavljamo v današnjem listu, ker je nismo mogli priložiti v včerajšnji posebni izdaji radi tehniških težav).

○ **Družba sv. Elizabete.** Osrednji svet družbe sv. Elizabete ima redno mesečno sejo danes, 4. oktobra, ob 4 popoldne. Članice se naprošajo, da pridejo točno ob naznačenem uri.

○ **Tenor Šimenc v Ljubljani.** Opozarjamo na današnji koncert, ki ga priredi ob 20 v veliki dvorani hotela »Union« naš prvi jugoslovanski tenor Šimenc Mario. Na sporedu so pesmi in arije skladateljev: Lajovica, Försterja, Gotovaca, Puccinija, Leoncavalla, Bizeta in Wagnerja. Vstopnice so od 18 v predprodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu, pred koncertom pa pri večerni blagajni.

○ **Seja stolne prosvete** je nocoj ob 8 v Jugoslovanski tiskarni.

○ **Namesto venca na krsto** nepozabne prijateljice gospe Frančiške Zemme, ravnateljice I. meščanske dekliške šole v pokoju, je darovala stolni Vincencijevi konferenci v Ljubljani gospa Marija Galle, učiteljica v pokoju, 100 dinarjev. Iskrena hvala!

○ **Angleški kamgarni in razne vrste suknja** za moške obleke dobite po konkurenčnih cenah pri Franc Pavlinu, Ljubljana, Gradišče 3.

○ **Skušnja orkestralnega društva Glasbene Matice** je preložena radi Šimenčevega koncerta od torka na sredo, 5. t. m.

○ **Zveza uradnic in trgovskih nastavljenk** priredi tečaj za ročna dela. Pričetek 5. oktobra ob 7. uri zvečer na Poljanski cesti v Alojzijevešču. Sprejemajo se isti dan še nove prijavljene.

○ **Fond za Akademijo znanosti in umetnosti** in Narodno galerijo je prejel od neimenovanega dobrotnika v dar 3600 Din; g. dr. Matija Murko, univ. profesor v Pragi, pa je daroval zase in za svojo družino 1400 Din v fond. Obema daroval-

Vodilna marka na svetovnem tržišču

Stalno skladišče srajc, ovratnikov in spodnjih hlač pri tvrdki = KOSTA NIKOLIĆ I DRUG, BEOGRAD, KNEZ MIHAILOVA 12.

cema izreka Narodna galerija kot upravitelj fonda javno zahvalo.

○ **Podpornemu društvu slepih v Ljubljani,** Wolfova 12, so darovali mesto venca na krsto blagopokojne prijateljice odnosno ravnateljice ge. Fani Zemme gospa Roza Janda-Galle 100 Din in rodbina Iv. Bonača 100 Din. — Neimenovani 30 Din. — Neimenovani 20 Din. Plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala. — Odbor.

○ **Portugalka prima F. F. Plešljivička** se toči samo v Aškerčevi kleti nasproti Obrtne šole. Vabite se na poskušnjo!

○ **Nogavice vseh vrst** v velikih izbiri in najceneje pri Dobeč-u, Pred škofijo 15.

○ **Razstava in zaloga pletilnih strojev** vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju. — Ljubljana, Zidovska ulica 5.

ZA JESEN IN ZIMO

kupujte Vaša oblačila pri znani, strogo solidni tvrdki

Jos. Rolina, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

Maribor

□ **V četrtek — prosvetni večer!** Prosvetna zveza v Mariboru bo prirejala ob četrtek redne prosvetne večere. Opozarjamo na to vse one, ki radi posejajo zanimiva predavanja, katera pojasnjujejo še posebno skioptične slike.

□ **Potovanje po Egiptu** je predmet predavanja g. dr. Antona Jeharta na prvem prosvetnem večeru v četrtek ob 8 zvečer v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Nad 70 sijajnih skioptičnih slik nam bo pokazalo slikoviti Orient.

□ **Namestnik velikega župana.** Ker je odšel dr. Schaubach, veliki župan v Mariboru, na dopust, ga bo nadomestil za čas dopusta g. dvorni svetnik dr. Leon Stare.

□ **Velikansko ogorčenje med komunisti.** Ker smo sporočili javnosti eno najgrših socialističnih početij, kar jih zgodovina socialistične stranke pomni, da so namreč socialisti ovadili svoje tovariše komuniste, naker se je vršila pri komunistih hišna preiskava, je zavladalo med komunisti in sploh med delavci velikansko ogorčenje. Da bomo pa socialiste še bolj razkrinkali, bomo o tem javnost prav natančno obvestili, pa tako, da bodo o tem izvedeli vsi delavci.

□ **Demokrat in socialist v objemu.** To kažejo predpriprave mariborskih volitev. Tu hočejo demokrati pomagati na konja socializmu kot protiuslugo, da povsod drugod socialisti tlačijo demokratom. Orjunaša v Mariboru bodo zato socialistični godbi vrnili vsa pihala, katera so jim pri zadnjem spopadu v Mariboru razbili. Tako bo Schönherjeva socialistična godba končno vendar tudi postala — orjunaška. Das wird eine schöne Harmonie!

O vsem tem napredku nam kaže jasno sliko gledališka razstava na velesejmu.

V dolžnost si štejemo, da se povodom gledališke razstave spomnimo onih činiteljev, ki so si pridobili posebnih zaslug za razvoj naše Talije. V naslednjem poročilu pa se hočemo omejiti samo na tozadevne zasluge Kato-liškega društva rokodelskih pomočnikov, znane prosvetne organizacije za rokodelski stan. Zakaj? Ker se o tej zadevi v javnosti ni nikdar obravnavalo in ker nam mnogovrstni predmeti, ki jih je društvo razstavilo, nudijo za tako poročilo izredno ugodno priliko.

Med slovenskimi igralci-umetniki bo ohranil vedno prav odlično mesto nenadomesljivi Anton Verovšek (rojen 1866, umrl 1914). Bil je za Borštnikom prvi slovenski režiser v Ljubljani in pozneje prvi slovenski režiser v Trstu. Izšel je iz Kat. društva rokodelskih pomočnikov. Kot vrtnarski pomočnik pri svojem očetu je nastopal pri diletantskih predstavah v nekdanjem »Knežjem dvorcu« in pozneje v Rokodelskem domu. Tu ga je spoznal dr. Josip Stare, takratni voditelj predstav Dramatičnega društva v Ljubljani. Kot 19 letnega mladeniča ga je povabil, naj bi igral vlogo duhovnika v dramatiziranem Prešernovem »Krstu pri Savici« (Slovenec 1914, št. 200). Odlej mu je bil dramatični učitelj Ignacij Borštnik, igral pa je Verovšek še dolgo vrsto let z enako vnebo in ljubeznijo na odru Katol. društva rokodelskih pomočnikov in v dvorani stare Čitalnice. Prej kot Verovšek je pa nastopal na odru Kat. društva rokodelskih po-

močnikov naš priljubljeni igralec Danilo Anton Cerar, dika in ponos naše drame. Igralci na odru v Rokodelskem domu imajo pa v njem še vedno najboljšega režiserja, kakor smo videli pri Calderonovem »Stanovitnem kraljeviču«, ki ga je rokodelsko društvo vpriporilo v opernem gledališču.

Leta minejo. Prejšnji igralci-dilettanti so postali poklicni igralci, toda v Rokodelskem domu je vedno živahno življenje, vedna mladost. Pavel Rasberger je kot mariborski gledališki petindvajsetletnik povedal o svoji pripravi za gledališki poklic dr. Fr. S.: »S 16. letom sem se našel z Nučičem, Povhetom, Bukšekom, Molkom v Rokodelskem domu« (Slovenec 1927, št. 36). Sama znana imena naših igralcev-umetnikov! Katol. društvo rokodelskih pomočnikov je poslalo na razstavo dokaze njihove resne priprave za gledališki poklic. Tu smo videli prve vloge, ki so jih imeli pri dramatičnih prireditvah, kakor tudi one vloge, ki so jih kot režiserji razdelili svojim tovarišem na odru Rokodelskega doma. Pa tudi njihovi literarni dramatični prvenci so na razstavi, n. pr. rokopis veselice »Lažnik«, ki jo je po Goldoniju priredil P. Rasberger, rokopis igre »Moč resnice in pravice«, ki jo je za ljudske odre priredil Rudolf Bukšek itd. Listali smo tudi mape lepakov društvenih prireditve, ki so na razstavi, in smo opazili, da so pričeli na odru Rokodelskega doma svojo umetniško življenjsko pot poleg doslej navedenih poklicnih igralcev še drugi člani našega najvišjega gledališkega zavoda, n. pr. član

opere Leopold Kovač, komik Josip Plut, inspicient Franc Habič itd.

Kat. društvo rokodelskih pomočnikov pa ni dalo samo naši drami in operi svojih moči, temveč tudi drugim odrom, zlasti ljudskemu odru v Ljubljani. Z enako vnebo kakor na domačem odru Rokodelskega doma delujejo pri ljudskem odru Rudolf Vrančič, Janko Novak, Anton Nagode, Alojzij Erjavec, Ludovik Pečar, Rado Ganoni, Franc Sešelj itd. Poleg rednih predstav, ki jih ima rokodelsko društvo na domačem odru v Ljubljani, je priredilo raznovrstne igre v teku let v vseh večjih krajih naše domovine, ne samo v bližnji ljubljanski okolici, ampak tudi v Novem mestu, na Vrhniki, v Kranju, Škofji Loki, Radovljici, v Domžalah itd., dne 14. avgusta 1910 pri Svetem Ivanu v Trstu. Z zelo častnim uspehom pa je društvo nastopilo dvakrat: prvič dne 27. maja 1923 v dramskem gledališču v Ljubljani, ko je uprizorilo Calderonovo »Skrivnost sv. maše«. Kritika je takrat poudarjala, da bi bili poklicni igralci dali morda več virtuoznosti, toda ne bi bili mogli doprinese tiste notranje korepondence med sceno in občinstvom, kakor so to dosegli igralci Rokodelskega doma. Višek v Talijini umetnosti je pa doseglo rokodelsko društvo dne 27. junija 1925 z uprizoritvijo Calderonovega »Stanovitnega kraljeviča« v opernem gledališču v Ljubljani pod spretnim Danilovim vodstvom. Fotografije igralcev glavnih vlog v »Stanovitnem kraljeviču« so razstavljene v gledališki razstavi.

Kakor ljubljansko tako je tudi vrhni-

šk o kat. društvo rokodelskih pomočnikov poslalo lepo število predmetov na razstavo; zanimanje vzbujajo zlasti skupine igralcev v igri »Nikolaj grof Zrinjski« in slikani plakati raznih iger.

Gledališke predstave rokodelskih društev pa niso samo v tem oziru vzgojno vplivale, da smo dobili iz vrst igralcev-rokodelcev poklicne igralce in da so dramatično vsestransko širile in popularizirale, ampak imajo še drug važen pomen. Za redne predstave je bilo treba vedno novih iger. Mnoge izmed iger, ki so bile spisane za oder v Rokodelskem domu, so bile pozneje igrane skoro po vseh naših podeželskih odrih, tako n. pr. Anton Kržičeve igre: Zamujen vlak, Novi zvon na Krčinah, Doktor Čuden in njegov sluga itd.; dr. Krekove igre: Pravica se je skazala, Občinski tepček, Cigan-čarovnik; Fr. S. Finžgarjeva igra: Po zaklad!; Iv. Strukljeve igre: Doktor Veznal, Za letovišče!, Obleka naredi človeka itd. Poleg ljudskih iger so pa igrali na odru Rokodelskega doma tudi pomembnejše igre iz svetovnega slovstva, n. pr. Shakespearjevega Beneškega trgovca, Schillerjevega Viljema Tella in že navedeni Calderonovi igri »Skrivnost sv. maše« in »Stanovitnega kraljeviča«.

Naša kat. društva rokodelskih pomočnikov imajo torej tudi z ozirom na dramatiko za seboj dolgoletni razvoj in častno zgodovino.

Pošljite naročnino!

□ **Ljudski oder.** Po daljšem odmoru bo v nedeljo 9. oktobra zopet stopilo pred mario-borsko občinstvo članstvo Ljudskega odra s priljubljenjo ljudsko igro »Deseti brate. Izbralo si je to predstavo ravno zato, da bi obudilo v občinstvu spomin na one lepe čase, ko je slovenska javnost vsa navdušena in prevzeta čitala nadvse priljubljeni Jurčičev roman, s katerim se je posplošila ljubezen do slovenske knjige. Mariborsko občinstvo mora napolniti dvorano Zadrufne gospodarske banke do zadnjega kotička!

□ **Iz mestnega avtoomnibus prometa.** Za osebni promet po mestu ima mestna občina že 3 avtoomnibuse. Naročila bo še dva, da bodo 4 vedno v prometu, 1 pa v rezervi. Definitivno je določeno, da se začne avtomobilni promet po mestu koncem novembra. Na najbolj prometnih krajih in križiščih bo zgradila občina posebne čakalnice.

□ **Stavbeno gibanje v Mariboru.** Znani mariborski izdelovalci pohištva g. Stefan Kotter bo zgradil novo moderno mizarsko delavnico in eno nadstropno hišo v Mlinski ulici. G. Rupnik na Betnavski cesti bo pozidal novo vilo, izdelovalci pokalice Kampil Ciril postavi novo garažo za avtomobile.

□ **Osebna vest.** Dosedanji asistent na kirurški oddelku mariborske splošne bolnice gospod dr. Adolf Ramsak je dobil mesto na bolnici v Meziči. Meziško bolnico bodo razširili, dobi tudi kirurški oddelek in vodja te bolnice bo dr. Ramsak. Mlademu a. priznanemu g. kirurgu iskreno čestitamo k zaslužnemu napredovanju!

□ **Občinstvo na znanje.** Tujsko-prometna zveza v svojem prizadevanju, da se nudi tujcem ter v obče potujočemu občinstvu povodom bivanja v naših krajih kar največ ugodnosti, sprejema vse pritožbe, ki se nanašajo na nedostatke, ki bi mogli ovirati razvoj tujskega prometa. V ta namen je vsakemu na razpolago v tujsko-prometni pisarni v Mariboru, Aleksandrova cesta 35, osebna pritožna knjiga, v katero se vpišejo eventualne pritožbe in podprejo s konkretnimi podatki, da bi mogla tujsko-prometna zveza na podlagi istih nedostatkov s primernimi ukrepi odpraviti.

□ **Ljudska univerza v Mariboru.** V nedeljo 9. oktobra se vrši pri lepem vremenu izlet z avto-busom v Rogaško Slatino, kjer bodo strokovnjaki razlagali vse naprave. Odhod ob pol 8. zjutraj, vrnitev ob pol 8. zvečer. Stroški za vožnjo sem in tja in obred okrog 50 Din. Ker je število udeležencev omejeno le na 26, naj se izdvojijo interese-tenti takoj prijaviti s položitvijo 50 Din.

□ **Maribor v slikah.** Pravkar je izšel že napovedani album razglednic Maribora, katere je založila tujsko-prometna zveza za mariborsko oblast. Razglednice so prav posrečene bakrotisk, posnetki imajo okusne okvirje, motivi so srečno izbrani. Mariborska javnost bo gotovo s to izdajo prijetno izenačena ter bo pridno segala po okusnih razglednicah. Ker se bo porabil dobiček iz teh razglednic za pospeševanje tujskega prometa v Mariboru in okolici, se občinstvo še posebej priporoča, da zahteva povsod razglednice, izdane od tujsko-prometne zveze, ker se s tem podpirajo lepa stremiljenja te organizacije. V nadrobni prodaji stanejo razglednice po 1 dinar, razprodajalcem se izdajajo razglednice v tujsko-prometni pisarni v Mariboru, Aleksandrova cesta 35, po znatno nižini en-gros ceni.

□ **V pretepu izgubil denar.** V soboto je nastal med gosti gostilne »Zlati konj« pretep, ki je imel za enega zelo težke posledice. Izgubil je denarnico z vsebino 680 Din. Policija je nato uvedla preiskavo ter našla denarnico pri ciganu Hudoroviču, ki je znana prikazen kot berač. Podelil je denar skupaj z drugim beračem, ker sta oba zapazila denarnico. Ostati sta morala v policijskem zaporu, denar pa se je vrnil lastniku.

□ **Nesreča na lovu.** V nedeljo popoldne je bil lov v lovišču g. ravnatelja mariborske podružnice Kreditne banke g. Klobučarja. Na lov so bili povabljeni sami odlični lovci. Pri vasi Selo pri Irkovicah v okolici Maribora je po njih vsi polno koruze in osobito še stojiče koruznice. Po opravljeni službi božji je še po poljih vse polno kmečkih ljudi, ki posebno v bližini vasi nabirajo razno hrano za svinje in živino. Tako se je mudilo pri koruzi zgoraj omenjene vasi 20letno kmečko dekle. Zdravnik C. iz Maribora ni dovolj natančno uprlo ok v svoj plen, ustrelil ter zadell dekleta v ramo ter ledja. Težko ranjeno dekle se je zgrudilo. Lovci so urno naročili iz Maribora avto, ki je prepeljal dekleta na zdravniškovo zasebno stanovanje. Poškodbe so zelo nevarne.

Kovačev študent

Spevoigra v treh dejanjih. Uglasbil Vinko Vodopivec. Druga pomnožena izdaja. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena izvodu Din 32.—. Novo, pravkar izšlo!

Celje

□ **Naročnikom »Slovenca« v Celju!** Z večrajšnjim dnevom smo začeli vsem našim naročnikom dostavljati »Slovenca« takoj po prihodu jutranjega vlaka na dom. Odslej se bo dostavljanje vršilo redno. P. n. naročnike vljudo prosimo, da blagovolijo vsak nered v dostavljanju nemudoma javiti podružnici »Slovenca« v Celju, Cankarjeva cesta 4. Obenem naprošamo p. n. naročnike, da prve neizogibne nerednosti v dostavljanju blagohotno oprostijo. Naročnino bodo celjski naročniki odslej redno plačevali samo podružnici »Slovenca« v Celju in nič več naravnost v Ljubljano.

□ **Volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo.** Za dan 30. oktobra so razpisane volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. V industrijskem odseku bo vlozena samo ena lista in v tem odseku ne bo volitev. Pač pa se bodo vršile volitve v obrtnem in trgovinskem odseku. Borba obeta biti skrajno nape-ta in treba je, da se naše krajevne organizacije za njo skrbno pripravijo. Prva skrb je se-daj, da se v redu izvrše reklamacije. Natančna navodila imate v nedeljski številki »Slovenca«. Hitite, rok poteče v soboto 8. oktobra! V vseh dvomih se obračajte na podpisano tajništvo. Primimo krepko za delo z zavestjo, da z de-lom zmagamo! — Tajništvo SLS v Celju.

□ **Mašniška 25 letnica.** Dne 10. oktobra bo obhajal zaslužni g. Matija Selič, misijo-

nar pri Sv. Jožetu nad Celjem, 25 letnico maš-ništv. Iskreno čestitamo z željo, da zelo pri-ljubljeni gospod obhaja še zlati in diamantni jubilej čil in zdrav.

□ **Spomin na koroški plebiscit.** Podružni-ca Jugoslovan, Matice v Celju priredj v spom-in koroškega plebiscita spominsko akademijo v soboto, dne 8. oktobra zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Celju in nasled-njega dne dopoldne prodajo znakov in cvetic po mestu. Vsa narodna in kulturna društva so vabljena k sodelovanju. Prva seja zastopni-kov društev se je v ta namen vršila v petek 30. septembra.

□ **Vprašanje regulacije Hudinje.** Potok Hudinja, v katerega se stekajo vode iz obsež-nega ozemlja na južnem pobočju Pohorja, je od lanskega leta sem stalna grozeča nevarnost za celjsko kotlino. Celjsko okrajno glavarstvo je sklicalo zadnje sredo, 28. septembra, anke-to zastopnikov prizadetih korporacij in vele-industrijskih obratov, da bi se določil obseg najnujnejših obrambnih del ter našla potrebna finančna sredstva za kritje stroškov. Tu-kajšnji strokovnjaki bodo izdelali tozadevne načrte in proračune. Finančna stran bo padla predvsem na prizadete činitele same. Morali bodo nekaj žrtvovati, če hočejo obvarovati svo-je lastnino nezdod. Stroški bodo predvidoma preseglj 1 milijon dinarjev in jih bo treba de-loma kriti s posojilom. Ker se z obrambnimi delj nikakor ne sme odlašati, se bo delo pri-čelo še ta mesec. Z zadokčenjem je treba po-udariti, da bo pri teh delih na razpolago tudi delovna sila tukajšnje vojaške posade. G. po-veljnik garnizije polkovnik Naumović je ob-ljubil izposlovati si tozadevno dovoljenje višje vojaške oblasti. Anketa se bo v četrtek 6. ok-tobra ponovno sestala.

□ **Kam je pobegnil vajenec?** Pekovski mojster v Gosposki ulici g. Matevž Zdravec je sporočil policiji, da mu je 28. septembra zjutraj nenadoma neznanokam pobegnil nje-gov vajenec Rudolf Handuš, sin pokojnega Se-bastijana in žive Božene. Fant je rojen dne 13. junija 1912 v Blancko-Blanučany v CSR, pristojni pa v Škocjan, okraj Krško. S seboj je odnesel svojo delavsko knjižico, prijavitni li-stek in zglasilni listek bolniške blagajne. — Kdor o fantu kaj ve, naj to javi gori omenjene-mu mojstru ali pa celjski policiji.

□ **Društvo stanovanjskih najemnikov za Slo-venijo, podružnica Celje.** Na javnem shodu stano-vanjskih najemnikov in strokovnih organizacij dne 2. oktobra 1927 v Celju je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija: 1. Zborovalci odobravajo v pol-nem obsegu resolucijo VI. kongresa Saveza stanara kraljevine SHS v Zagrebu od 13. aprila 1927. 2. Zborovalci zahtevajo, da se stanovanjski zakon po-daljša vsaj do leta 1930; do takrat morata država in občina zgraditi potrebno število zdravih in ce-nenih stanovanj. — 3. Stanovanjski zakon se naj raztegne zopet tudi na male trgovce in obrtnike. — 4. Zborovalci zahtevajo, da vlada takoj izdatno podpre gradnjo hiš z malimi stanovanji. V ta na-men naj daje gradbenim zadrugam, občinam in oblastem nizkoobrestna posojila in naj poenostavi postopek pri podelitvi gradbenih posojil. — 5. Dokler ne bo dovolj stanovanj, naj zakon prepreči odpovedi brez tehtnih vzrokov in naj omeji na-jemnino na zlato pariteto za one, kojih dohodki dose-gajo zlato pariteto, za ostale pa naj bo dohodokom primerno nižja. Tudi najemnine naj se v istem smislu uredijo. Glede najemnin naj se raz-širi stanovanjski zakon tudi na one nove zgradbe, ki so bile zgrajene s ceninimi krediti Državne hipotekarne banke. — 6. Prekoračenje zakonito določene najemnine naj zakon kaznuje pri najemo-dajalcu in najemjemalcu. Vse tozadevne pogodbe so neveljavne v kolikor prekoračijo zakonito na-jemnino. — 7. Dokler traja pomanjkanje stanovanj, naj zakon prepreči s primernimi določbami in sankcijami prevarljanje stanovanj v poslovne pro-store. — 8. Ravno tako naj zakon prepreči, da ne ostanjejo uporabljiva stanovanja prazna ter naj pri-sili lastnike, da neuporabljiva stanovanja zopet uredijo za bivanje. — 9. V sporih naj razsojajo redna sodišča. — 10. S 1. novembrom 1927 naj se izvede revizija stanovanj, katere se naj na novo razdelijo po številu rodbinskih članov.

□ **Otvoritvena predstava v mestnem gleda-lišču v Celju** se bo vršila v četrtek, dne 6. t. m. Vprizori se Cankarjeva drama »Hlapci«. Cene so razmeren našega občinstva prilagodene in so mi-nimalne. Abonentni uživajo ugodnost 10 odstotne-ga popusta. Svoj pristop je treba prijaviti do 6. oktobra 1927 v predprodaji vstopnic pri tvrdki Goričar & Leskovec.

□ **Mestno gledališče v Celju** objavlja načrt za sezono 1927-28. Iz oglasa je razvidno, da tvo-rijo upravo gledališča: Iv. Prekoršek, predsednik; Fedor Gradišnik, podpredsednik; Adolf Pfeifer, tajnik; Maks Hubert, blaginjak; Stanko Perc, upravitelj; Stane Gradišnik, knjižničar; Ciril Ve-lušček, gospodar. Umetniško vodstvo je v rokah ravnatelja Valo Bratine. Tekom te sezone name-rava gledališče vprizoriti sledeča domača dela: Slovenska: Cankar: Hlapci, Hlapec Jernej in nje-ve poslednje sanje. — Golouh: Kriza (noviteta). V vrtincu. — Finžgar: Divji lovec. — Golar: V svatovskih skornjari (noviteta). — Golja: Peterček-ve poslednje sanje. — Golouh: Kriza (noviteta). — Milčinski: Močelni prstan. — Novčan: Celjs-ka kronika (noviteta). — Poljančeva: Krst pri Savici (noviteta). — Remec: Jaz bi rad rdečih rož... (noviteta). Krik iz samote (noviteta). Mag-da in Zakletti grad — Savin: Plesna legenda. — Seliskar: Kamnolom. — Srbohrvatska dela: Be-gović: Pustolovec pred vrati. — Nušič: Pot okoli sveta. Od tujih del se bodo vprizorila: angleška: O'Neill: Hlepenje pod bresti. — Shakespeare: Hamlet. — Shaw: Sv. Ivana. — Češka: Kvapil: Oblaki. — Jirásek: Oče. — Francoska: Hugo: Ma-rija Tudor. — Molière: Zlahtni meščan. — Sar-dou: Razporoka. — Zola: Ubijač. — Grška: Solo-fles: Kralj Ojdisus. — Nemška: Deutsch: Pasijon. — Drinkler: Pogumni krojaček. — Kaiser: Korala. — Mell: Apostolska igra. — Raupach: Mlinar in njegova hči. — Schiller: Razbojniki. — Toller: Naskok na stroje. — Wedekind: Pomlad prihaja... — Nordijska: Strindberg: Peterček. — Ruska: Andrejev: Dnevi našega življenja. — Tolstoj: Vsta-jenje.

□ **Sprememba posesti.** Celjski trgovec go-spod Anton Fazarinc je kupil veliko skladišče podjetja »Sloga«, ki je prišlo v konkurz.

□ **Kdo je našel?** Neka oseba je v petek, dne 30. septembra t. l. ob 17. uri na poti od Cankar-jeve ceste št. 11 do Glavnega trga izgubila zlat

obesek, v katerega je vdelana podoba Marijina in ki je vreden 100 Din. Pošten najditelj naj izroči obesek policiji.

Jesenice

□ **Občni zbor K. D. P. D.** Zadnje sredo je bil v Domu redni občni zbor katoliškega delavskega prosvetnega društva. Naravnost čudili smo se poro-čilu loterijskega odbora ter tu pravzaprav šele zve-deli, kako ogromno delo je bilo z loterijo, koliko tisoč pisem je bilo treba odpustiti, koliko večerov prebiti v društvu za pisalno mizo ter vpisovati tiso-če in tisoče imen, kamor so bile poslane srečke. Zato je gospod Gospodarič žel živahno priznanje za svoj ogromen trud. Odbor je z malimi spremem-bami ostal isti kot do sedaj, na čelu mu agilni predsednik tovariš Brane Janko.

Uršnika

□ **Hranilnica in posojilnica,** ki je doslej poslo-ovala v tukajšnjem župnišču, se je z dnem 1. okto-bra preselila v poslopje Gospodarskega društva poleg pošte.

□ **Umrl je v sredo,** dne 28. septembra t. l. klju-čavničarski pomočnik g. Josip Jurjevič iz Nove vasi v cvetu mladosti. Pokojni mladenič je bil zvest član društva rokodelskih pomočnikov. Bo-lezen, zavratno sušico, si je nakopal v vojaški službi. Številno občinstvo, društvo rokodelskih po-močnikov z zastavo in godbeno društvo se je ude-ležilo njegovega pogreba. Pevci-rokodelci so mu zapeli tri pretresljive žalostinke. — Blagomu mla-deniču naj sveti večna luč!

Novo mesto

□ **Prihod srbskih kmetov v Novo mesto.** Dne 1. oktobra t. l. dopoldne je dospelo v Novo mesto 40 srbskih kmetov iz užiške oblasti, da si ogledajo tukajšnje gospodarske odnose in razmere. Na ko-lodvoru jih je pozdravil v imenu okrajnega gla-varja, ki je sedaj na dopustu, vladni svetnik g. Anton Krajshek, na kar so si ogledali državno gozdno drevesnico v Bršljunu. Na to so šli skozi Novo mesto, ki je bilo vse v zastavah, v Smihel, kjer so si ogledali gospodinjstvo šolo, od tod pa na kmetijsko šolo na Grmu. Ikter je bil skupni obed. Popoldne so se odpeljali na Bajno, ter odšli od Trško goro, da so si ogledali vinograde ter vinske hramove vzornih vinogradnikov. Zve-čer so se vrnili nazaj na Grm, kjer so prenočili. Dne 2. t. m. dopoldne so odpotovali z vlakom da-lje proti jugu. Upamo, da odnesejo s seboj lepe spomine iz prijazne dolenske metropole in njene okolice. Ljudstvo jih je povsod simpatično pozdra-vljalo.

□ **Vlomi.** V noči na 23. avg. t. l. so vlomili ne-znani zlikovci v trgovino g. Jakoba Gabriela v Kamni gori pri Trebnjem ter odnesli manufakturne blaga v vrednosti 29.235 Din. Kljub zasledo-vanju storilcev do danes niso izsledili. — V noči na 25. septembra t. l. pa je bilo vlomljeno v hišo Janeza Keka na Pluski štev. 5 pri Trebnjem. Vlo-milci so odnesli razne obleke v vrednosti 3790 Din. Tudi tu so storilci izginili brez sledu.

□ **Smrtna kosa.** V Skoplju je umrl dne 30. sep-tembra t. l. administrativni poročnik gosp. Josip Ilovar, novomeški rojak. Bodi mu lahka bratska srbska zemlja. Star je bil 42 let.

Kočevje

□ **Kočevski petošolci.** Ker je prišel brzjav, da ministrstvo prosvete privatnega pouka za petošolce ne dovoli, so se petošolci tukajšnje realne gimna-zije 29. septembra razšli. Ker je ljubljanska gim-nazija prenapolnjena, so deloma odšli na sušsko gimnazijo deloma ostali doma.

□ **Geografi iz Nemčije** so prispeli v Kočevje 1. oktobra. Cel dan so si ogledovali mesto in oko-lico. Kočevje so zapustili v nedeljo popoldne.

□ **Kočevska noša na jesenski razstavi v Ljub-ljani.** Med drugim je vzbujala največje zanimanje kočevska skupina, ki je v stari kočevski noši pred-stavljala staro kočevsko ženitev. Udeležbo Kočevar-jev v tej skupini sta organizirali ga. Jančiga, so-proga lesnega veletrgovca in ga. Kristina Starin, soproga naddavkarja, dokaj spretno. Posebno ori-ginalna sta bila kočijaz, ki ga je predstavljali ljub-ljanski uradnik g. Franc Černe, oblečen v težak povrtnik in jezdec, ki ga je predstavljali kočevski klepar g. Franc Handler, trobeč na rog. S tem je kočevska noša prvič v naši državi javno nastopila. Okoli kolovrata so bile izbrane dame iz Kočevja, kakor: ga. H. Bartelme, ga. Engele, ga. profesorja Voštarja, ga. R. Wutti, ga. M. Stalcer, gđe. A. Hö-nigmann in kot častna dama ga. M. Vavken. To je bil prvi javni nastop starokočevske noše v naši državi in ni torej čuda, da je vzbudila toliko zani-manja. Kakor čujemo, pride kočevska skupina tudi v film. Sedaj bi se bilo treba lotiti tudi ustano-vitve kočevskega krajevnega muzeja — po plujskem zgledu!

□ **Osebna vest.** G. Leopold Golmajer, kmetijski referent v Kočevju, je prestavljen v Kranj, na nje-govo mesto pride ekonom g. Jakob Hladnik.

□ **Nova avtomobilna zveza.** G. Loser v Kočevju je od 21. septembra vpeljal avtomobilsko zvezo med Kočevjem in Črnomljem z vsakdanjim oseb-nim avtomobilom. Odhod iz Kočevja v Črnomelj ob 1 popoldne, iz Črnomlja v Kočevje ob 6 zjutraj.

□ **Trgatev** v čeremošnjiški okolici je bila letos zelo pišla. Toča je mnogo škodila. Vino bo pa dobro, kljub temu, da se je trgatev pričela že v septembru.

□ **Most,** ki spaja srednji del mesta s Cankarjevo cesto, je v kritičnem stanju. Zadnjič bi se bil kma-lu eden ponesrečil na njem in padel v Rinžo. Pa ne ves most: le krajina lesena, za pešce odmer-jena dela sta odredila. Občina je ta dva dela mostu z lesenimi drogovi zaprla tako, da so pešci začasno prisiljeni, mešati se med vozovi. Celo soboto in — nedeljo je bilo tako. Ker pa je, kakor se čuje, nastal spor med občino in okrajnim cestnim od-borom zaradi poprave imenovanega mostu, se toliko časa ne bo pričelo s popraviljem, dokler se spor ne poravnava. Koliko časa še?

□ **Plakati** te vabijo, da naročiš »Mentore, dijaški list. Odpovi se jim!

□ **Invalidsko društvo** kočevskega okraja priredi 9. oktobra invalidski dan v Stari cerkvi.

Zagorje ob Savi

□ **Odpis davka vpokojujencem.** V četrtek je šel naš delavski tajnik g. Flisek v spremstvu poslanca Kremžarja k finančnemu delegatu g. Rupniku po-sredovat za odpis davka vpokojujencem, ki je men-da predpisan samo v litijem okraju. G. fin. de-legat je obljubil, da se ta davek ne bo iztirjal in v bodoče ne več predpisal.

Trbovlje

□ **Reklamirajte Vse,** ki pri zadnjih volitvah niso bili vpisani v volivne imenike, opozarjamo, da se v svrhu vpisa zglase v občinski pisarni ali v našem tajništvu!

□ **20letnica.** Prihodnje nedeljo praznuje naše kat. prosvetno društvo, ki je najprej bile ustanovljene kot Kmetijsko bralno društvo, 20let-nico svojega obstoja. V načrtu je celodnevna pro-slava tega važnega dogodka.

□ **Gospodinjstvo šola.** Za voditeljico te šole je imenovana gđe. Vera Humenikova, ki deluje na tem zavodu od njega ustanovitve dalje. Svoje-časno poročilo o zadevi ni bilo točno.

□ **Občinska pisarna.** Trboveljska občina je s 1. t. m. nastavila za tajnika v Hranilniku g. Al. Podrenika, ki je dosedaj vodil vojaške zadeve na občinskem uradu.

□ **Vodovod.** Občina podaljšuje vodovod od Tratnika proti novi meščanski šoli in izolirnici.

Savinjska dolina

□ **Hmeljska kupčija.** Letos pogrešamo one ži-vahnosti, katere je vladala druga leta ob priliki hmeljske prodaje. Kljub temu pa položaj na sve-tovnih tržiščih ni tako slab, so pri nas cene še vedno tlačene, kar je pripisovati čezmerni ponudbi novih, zadnjič čas pa tudi že starih hmeljarjev. Ogromna večina hmelja je še vedno v rokah pro-ducenotov.

□ **Nogo si je zlomil na žagi** g. Mešiča delavec Ciril Praprotnik. Pri nakladanju hrastovega panja se je isti izpodmaknil ter ga zadel v nogo tako nesrečno, da mu je počila kost pod polenom.

□ **ASSK Maribor — SD Rapid 6:3 (2:1)** finalna pokalna tekma za poškodbeni fond med starima rivaloma. Maribor je, kakor je bilo pričakovati, zmagal zaslužno. Zeleti bi bilo več kombinatorne igre, zlasti pri Rapidu. Sodnik Nemec dober. Zeleti je, da nekateri »drukerji« ne prestopajo mej do-stojnosti.

□ **Svoboda si pribori s srečo 2 točki.** V prven-stveni tekmi s Svobodo je Merkur izgubil 2 točki. Zastreljal 11 metrovko in več sigurnih šans. Re-zultat 2:0; sodnik Frankl, dober.

□ **SK Maribor rez — Rapid rez. 2:1.** Mar. rez-erva je le s težavo zmagala.

Slovenska krajina

□ **Pogosti vlom.** Zadnjič čas so vlomili v neka-terih občinah na dnevnem redu. V Gomilici je bila odnešana Mihaela Gjörköš, trgovcu s pe-rutnino, ena kista, v kateri je bilo 1400 jajc. Or-ganisti in vpok. učitelju g. Janezu Némethy so neznani vlomilci iz kleti odnesli vso zalogo masti in mesa. V Nedelici je bil okraden trgovec Ivan Gjörköš, v Odrančah pa trgovec Radoha. — Orož-niška postaja v Turnišču vodi obsežno zasledo-vanje, ki pa dosedaj še ni vodilo do uspeha. Slu-žaji so precej zamotani, zato stoji orožništvo pred težko nalogo.

□ **Odprta meja.** Ker je vladala v okolici Sv. Jurija griza, je bila meja zaprta in se poljski pri-delki in sadje ni smelo izvažati. Meja se je sedaj odprla in izvoz sadja se je začel. Ker so jablana zelo dobro obrodila, se izvozi mnogo jabolk.

□ **Kupite srečke »Martinišča«** Dobijo se v Murski Soboti pri ravnateljstvu. Zrebanje bo 14. novembra.

□ **Posojilnica v Turnišču.** Od nedelje, 2. t. m. naprej posluje »Hranilnica in posojilnica« v svojih novih prostorih v hiši Jožefa Horvata pri cerkvi. Posojilnica je dobila na razpolago dve lepi sobi in bo zelo lepo opremljena s pohištvo, ki ga je prevzela od bivše podružnice »Slovenske banke« v Lendavi.

Dopisi

PRIPRAVLJEN NAPAD SAMOSTOJNIH NA SHODU SLS NA TELČAH.

□ **Za občinske volitve,** ki bodo pri nas v ne-deljo, 9. t. m., so naši imeli lep shod po prvi maši v Škocijanu, na katerem je poročal oblastni po-slanec g. Tomazin. Shod se je tu vršil nemo-teno. Istočasno so imeli pri Globevniku v Ško-cijanu shod samostojni. Na tem shodu so hujšali za napad na naše. Po 10 maši so imeli naš shod na Telčah. Istočasno so ga imeli tam tudi samo-stojni. Samostojneži so pripeljali na ta shod en voz pijanih fantov. Ko je kaplan Slapšak otvoril shod, so ti fantje pričeli peti, nato so navallili na naše. Podrli so po tleh nekaj žena in otrok. Su-vali so oba kaplana in Frca Marjetiča. Nekdo je začel razganjati ženske. Naši pa niso odjenjali in ko so razgrajali odšli, so shod mirno nadalje-vali. Globevnik, ki se vsiljuje za župana, jih je slisal zadosti od Tomazina in drugih. Klaverno se je vrnil v Škocijan.

* * *

□ **Laško.** Podružnica Sadjarskega društva je sklenila, da bo za najlepše razstavljeno sadje na razstavi dne 9. oktobra nagradila sadjerejce s pre-mijami po 250, 200, 150, 100 in 50 Din. Denarne premije dobijo samo člani podružnice, nečlani pa ki bodo razstavili lepo sadje, dobe sadjarske orodje.

Cerkveni vestnik

□ **Kongregacija za gospode** pri Sv. Jožetu ima shod jutri, 5. t. m., ob pol 8. zvečer v kapeli.

Orel

□ **Vsem odsekom ljubljanskega orlovskega okrožja** sporočamo, da se vrši v nedeljo dne 9. ok-tobra t. l. ob pol 9. dopoldne v Ljudskem domu redni letni občni zbor. Dnevni red je zelo važen, vsled tega prosimo polnoštevilne udeležbe. Ob-vezno za dva zastopnika vsakega posameznega od-seka.

Glasba

□ **Perskim zborom!** V založbi pevskega dru-štva »Ljubljanski Zvon« sta izšli dve učinkoviti in hvaležni skladbi. J. Pavličeva »Lenka« za mešan zbor s klavirjem (part 12 Din) in Z. Prelovčeva delavska himna »Slava delcu«, za moški zbor. (part 1 Din).

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 6. oktobra ob 20. »REVIZOR«. Premijera. Otvoritvena predstava.

Zetek, 7. oktobra. Zaprt.

Sobota, 8. oktobra ob 20. »REVIZOR« ab. B.

Nedelja, 9. oktobra ob 20. »BAJADERA«. Pre-mijera.

□ **Otvoritev gledališke sezone** v Mariboru. V četrtek 6. oktobra se otvori nova gledališka sezona z Gogoljevo klasično komedijo »Revizor«. Prva glasbena premijera bo v nedeljo 9. oktobra. Vpri-zori se operetni blager, Kalmanova »Bajadera«.

Knjige in revije

Dr. Ivan Prijatelj. Jurčičevih zbranih spisov V avseku. V Ljubljani 1927. Izdala in založila Tiskovna zadruga. Str. 517. Broš. 84 Din, v platno 100 in v polusnuju 106 Din. Ta zvezek je zelo važen tudi za slovensko politično zgodovino. Dr. Prijatelj je napisal uvod, v katerem riše politično obdobje 1869—1875. Natančne so pa v tem zvezku sledeče Jurčičeve povesti: Telečja pečenka, Bela ruta, bel denar, Ivan Erazem Tattsubach, Doktor Zober, Pipa tobaka, Lipe in V vojni krajini.

Naše dijaštvo

Akadska bolniška blagajna na ljubljanski univerzi. Skupna stanovska organizacija ljubljanskih akademikov, Svet slušateljev univerze, si je v preteklem študijskem letu nadel nalogo, da započne akcijo za olajšanje socialnega položaja našega akademskega. Poleg drugih sekcij se je zato ustanovila tudi socialna sekcija, ki je bila sprejeta s strani akademikov za največji simpatizmi in katere delo je rodilo ustanovitve bolniške blagajne, ki bi bila neodvisna, od akademikov vzdrževana ustanova. Vendar pa je njen široki delokrog nujno zvezan s silnimi izdatki, ki bi jih morali kriti akademiki sami, ker zaenkrat niti ni fonda, niti kakke podpore. Ker pa po vseuč. statutih prisilno članstvo ni možno in obstoja upravičen dvom, da li bo zadostno število akademikov priglasi svoje članstvo ter vplačalo precejšnji semestralni prispevek, je Svet odredil ob vpisu na univerzo nekako glasovanje s tem, da je izdal letak s priloženo glasovnico (kuponom) in sledečo vsebino: Tovariši! Tovarišice! Prosimo Te, da nam po spodnjem kuponu izraziš svoje mnenje glede akademske bolniške blagajne. Svet slušateljev ljubljanske univerze, reprezentativna organizacija vseh ljubljanskih visokošolcev brez razlike studija in prepričanja, skuša na občo željo in po nalogu skupščine ustvariti bolniško blagajno, ki naj bi bolnim dijakom nudila potrebno pomoč (zdravnik, zdravila, bolnica, sanatorij). Ker so stroški za študentske razmere obšutni, — semestralni prispevek znaša 25 Din za vsakega člana — in ker dijaštvo. Morda v tebi ni naklonjenosti za BB, morbi obvezna, želimo s tem referendum videti voljo dijaštva. Morda v tebi ni naklonjenosti za BB, morda je zate že poskrbljeno. Vendar kljubemo na tvojo zavest tovariške solidarnosti, na Tvoje socialno čustvo in Te prosimo, da v interesu vseh naše prizadevanje podpreš, da skleneš z gornjim zneskom pristopiti k BB in da se izjaviš za bolniško blagajno! — Za Svet slušateljev ljubljanske univerze: Vekoslav Iskra, stud. iur., predsednik, Niko Kuret, stud. phil., tajnik I. — Na kuponu izrazi vsak svoje mnenje, kupon odtrga in odda. Nadejamo se, da bo naša akademska mladina videla važnost in potrebo take ustanove in da se bo v ogromni večini izrazila za svojo bolniško blagajno ter s tem v izdatni meri podprla bolne tovariše brez sredstev. Hkrati z vpisovanjem se vrši pobiranje semestralne članarine za Svet slušateljev. Članarina znaša 4 Din in se pobira pri vratih pred kvesturo. Naj se vsak akademik zaveda važnosti stanovske organizacije ter brez nadaljnjega stori svojo dolžnost. Članarina je za Svet edini redni dohodek. Edino tako bo mogel Svet nadaljevati svoje delo v dobroti celokupne akademske mladine naše univerze.

Sport

S. K. Jadrans. Seva upr. odbora v sredo 5. t. m. ob 20 v Narodni kavarni. Tajnik.

KONJSKA DIRKA NA TEZNU.

V nedeljo popoldne se je vršila na dirkališču na Teznu jesenska trabna dirka. Prijavljenih je bilo 25 konj. Obisk je bil radi hladnega vremena prilično slab. Izid dirke je bil sledeči:

I. Dirka za darilo Karla Pachnerja (I. Heat) 1600 m. — Darilo 3600 Din: 1. Dolly (žrebčarna Turniš) v 1.35 in pol. 2. Sonja (Skoberne) v 1.37.

II. Dirka za darilo Ljubljane. 2000 m. 3100 Din darilo: 1. Diabolo (Turniš) 1.42. 2. Nelka (Slavič) 1.41.

III. Karl Pachnerjeva dirka — II. Heat: 1. Dolly (Turniš) 1.38 dve petini. 2. Bogdaj 1.39 in pol. IV. Dirka mesta Ljutomer 2200 m. — 2900 Din nagrade: 1. Nelka (Slavič) 1.41. 2. Dragolina (Jurč) 1.42.

V. Dirka mesta Zagreb. Dvojezična dirka — 2800 m. — 2500 Din nagrade: 1. Sonja — Oriquel (Skoberne) 1.45. 2. Bessie — Fortuna. 1.53.

Kljub slabemu obisku je bil totalizator zelo dobro obiskan.

ZIMSKA OLIMPIADA.

Nismo več daleč od nje, je že pred durmi, v sredi februarja se bo vršila, torej že čez par mesecev. Švicarski olimpijski odbor je določil program zanj tako: V soboto 11. febr. ob 10. zjutraj otvoritvena slovesnost, nato igra v hokeju na ledu; popoldne dvakrat hokej. V nedeljo 12. febr. ob 8. zjutraj vojaški tek patrol, 3krat hokej, popoldne konjska dirka na zamrznjenem jezeru pri St. Moritzu. V ponedeljek 13. febr. ob 9. do 12. ure hitrostno drsanje na 500 m in zopet 1 do 2krat hokej. V torek 14. febr. ob 8. zjutraj trajnostni smučski tek na 50 km, ob 9. do 12. ure hitrostno drsanje na 1500 m in umetelno dolžnostno drsanje za dame in gospode, dalje 1 do 2krat hokej (ta večni hokej je isto kot pri tekmar drugod nogomet); popoldne hitrostno drsanje na 10.000 m in zopet enkrat ali dvakrat hokej. V sredo 15. februarja ob 9. do 12. ure samostojno umetelno drsanje za dame in gospode, enkrat ali dvakrat hokej, popoldne pa 2 do 3krat hokej. V četrtek 16. febr. ob 9. do 12. ure skeletonsko sankanje (ležim na trebuhu) na sankališču Cresta in nadaljevanje umetelnega drsanja; popoldne umetelno drsanje v parih in sankanje na bobih, 1. in 2. vožnja (bob je okrajšava za bobsleigh). V petek 17. febr. ob 9. zjutraj smučski tek na 18 km, ob 9. do 12. ure dve igri hokej (demifinale); popoldne 3. in 4. vožnja na bobu. V soboto 18. febr. ves dan skakanje na olimpijski skakalnici. V nedeljo 19. febr. zjutraj tekma v hokeju za 3. in 4. vrsto, popoldne finale v hokeju. Nato zaključna slovesnost, razglasitev rezultatov in razdelitev diplom in kolaj.

NOVI AVTOMOBILNI REKORDI.

Na avtodromu Linas Monthlery pri Parizu so šoferji Marchaud, Morel in Kirilov napravili celo vrsto novih avtomobilnih rekordov. Šli so najprvo do 24 ur. 1000 milj (1609.33 km) so prevozili v 8 urah 54 min. in 5.11 sek.; to bi dalo na uro 180.785 km, nov svetovni rekord (prejšnji rekord 9:13:05). Nato so šli nad 2000 km in so jih prevozili v 11:08:54.6, na uro 180.746 km (prej 11:33:19.8). Kmalu je prišlo na vrsto 2000 milj, 17:42:08.3, na uro 181.651 km (prej 18:36:23.6). Tekom 12 ur so prevozili 2178.917 km ter so dosegli na uro hitrost 181.567 km (prejšnji rekord 2075.800 km). Vse prejšnje rekorde sta imela Garfield in Plessier. V drugi polovici dneva so vozili menjajoči se šoferji še hitreje; kajti v 24 urah so prevozili 4388 km in 851 m, kar odgovarja srednji hitrosti na uro 183 km in 860 m; stari rekord,

ki sta ga tudi imela Garfield in Plessier, je znašal 4162 km in 678 m. Vozili so še dalje in so prevozili 5000 km v 27 urah 30 minutah in 39 sekundah, na uro 181.704 km. Avtomobilisti so zboljšali tudi vse druge vmesne rekorde med 1000 miljami in 5000 kilometri. Nameravali so zboljšati tudi še rekorde do 36 ur, pa nismo še nič brali o tem. Vedeti moramo, da so to res prave razdalje, faktično prevožene, dočim beremo navadno le o indiciranih kilometrih. Kakšen mora biti avto, ki prenese ves dan ali še poldrugi dan 180 kilometrsko hitrost! Od nas do Trsta je po cesti 145 km, zračna črta 73 km. Ekvator meri 40.000 km, 5000 kilometrov je osmina ekvatorja ali polovica razdalje od ekvatorja do tečaja. Mi v Ljubljani smo skoraj v sredi med ekvatorjem in tečajem; do tečaja bi rabili slabih 27 ur, do ekvatorja dobrih 28 ur, če bi vozili z navedeno hitrostjo.

Izpred sodišča

Gosp. Prepeluh tožbo proti „Slovincu“ izgubil.

Gosp. Albin Prepeluh je v zadnji volilni borbi vložil zoper naš list tožbo, češ da smo ga z neko notico razžalili na časti. Deželno sodišče je v tej stvari odločilo sledeče:

Deželno sodišče v Ljubljani je v kazenski stvari Albina Prepeluha zoper Franca Tersegla radi pregreške po čl. 52 tisk. zak. po zaslišanju državnega pravdnika v nejavni seji sklenilo: Osumljeni Franc Tersegel se ne stavi pred sodišče. Zasebni tožitelj Albin Prepeluh je dolžan povrniti osumljencu Francu Tersegla stroške kazenskega postopanja (§ 39 o k. pr.). Zoper to odločbo je dopustno v treh dneh pritožba na višje deželno sodišče v Ljubljani.

Razlogi:

V dnevniku Slovinc, ki izhaja v Ljubljani, je priobčen v št. 149 od 7. julija 1927 na 3. strani, drugi stolpec od spodaj pod naslovom: »Pucelj je zaigral.« sledeči članek:

»Radičevci v Sloveniji so popolnoma podlegli zagrebški komandi. Kandidatov za bodoče volilne niso več postavili slovenski kmetje, ampak jih je določil Radič. Na Stajerskem je Radič sam določil sebe za nosilca liste, in na najsigurnejšem mestu bivšega socialista, avtonomista, republikanca, samostojnega kmeta in sedaj radičevca Albina Prepeluha. Prepeluh kandidira zato, da bo kot poslanec imel prvo besedo med slovenskimi radičevci. Njega je določil gosp. Radič za svojega komisarja nad slovenskimi kmetij. Pucelj je svojo volilno vlogo zaigral in zaigral vso samostojnost svoje stranke. Politično delovanje g. Prepeluha je prav dobro znano v nekdanji socialistični stranki. Prav strobo samostojni kmetje, če malo povprašajo po tem možu, predno oddajo svoje krogljice zanj!«

V tem članku je zasebni obtožitelj inkriminiral stavke, ki so podčrtani, češ, da tvorijo objektivni dejanski stan pregreška klevete po čl. 52 tisk. zak.

Aktivna legitimacija je podana, ker se v inkriminiranih stavkih imenuje zasebni tožitelj imenoma. Podana pa je prav tako pasivna legitimacija, ker članek ni podpisan in odgovorni urednik dnevnika »Slovinc« Franc Tersegel, ki je kot tak označen na novinah, v zakonitem roku ni navedel in razkril pisca.

Zasebni tožitelj navaja v prvi vrsti, da se mu insinuirala politična neznačajnost, ker ga imenuje članek bivšega socialista avtonomista, republikanca, samostojnega kmeta in sedaj radičevca. Toda inkriminirani članek navaja vse citirane oznake brez vsake pripombe. Zakaj je postal socialist, avtonomist, republikanec, samostojni kmet in nazadnje radičevci v tem stavku ni povedano, niti se ne namiguje, zakaj se je to zgodilo. V protizvodu tožitelja sam priznava, da je bil prvotno pristaš socialistične stranke, da pa je leta 1921. izstopil iz bivše »Jug. socialno demokratske stranke«, da je pozneje izdal list »Avtonomist«, da je bil kasneje med ustanovitelji »Slovenske republikanske stranke kmetov in delavcev« ter da sta se leta 1925. ta in bivša »Samostojna kmetijska stranka« zvezali in leta 1926 povsem fuzionirali v eno samo edinstveno slovensko kmetijsko stranko. Tožitelj tudi ne taji, da bi ne kandidiral na Radičev listi, kar je sicer notorno. V citiranem članku torej ni le ničesar žaljivega priobčeno, še več, vse priobčeno je tudi resnično in zato ne more biti govora o kleveti.

Ravno tako ni v naslednjih dveh stavkih najti ničesar, kar bi naj utegnulo škoditi časti, dobremu imenu ali družabnemu ugledu zasebnega tožitelja. Oba stavka: »Prepeluh kandidira zato, da bo kot poslanec imel prvo besedo med slovenskimi radičevci. Njega je določil g. Radič za svojega komisarja nad slovenskimi kmetij« sta v ozki zvezi med seboj. Izraz komisar ni v zvezi z zaničljivim smislom. Po vsebini ima pomen, da je določen on za vodjo slovenskega dela stranke, pomenja torej teritorialnega voditelja, med tem ko se v Sovjetski Rusiji imenujejo ljudski komisarji voditelji strokovnih oddelkov. Prav nič ni zaničljivega v izreku, da je določen kdo za voditelja in da potem tudi kandidira, za to da bo imel v stranki prvo besedo. Ravno voditelji strank morajo kandidirati.

Zadnja dva stavka govorita o političnem delovanju zasebnega tožitelja v socialistični stranki. Načela socialistične stranke pa so protivna načelom kmetijske stranke. Dočim se gerira socialistična stranka kot zastopnica proletariata (delavcev, fizičnih in duševnih ter malih kmetov), ima kmetijska stranka druge cilje. Oba stavka torej ne moreta imeti drugega smisla, kakor da opozorita samostojne kmete, ali se bivša načela in politično delovanje zasebnega tožitelja skladajo z načeli, ki jih zastopa sedaj kmetijska stranka. Ni pa v obeh stavkih najmanjše opore za to, da bi se glede zasebnega tožitelja namigovalo s tem, da je zagrešil dejanja, ki bi mu utegnula škodovati na ugledu in na časti, oziroma da bi bila njegova preteklost mlačna. Opozoritev sama, da se naj volilci prepričajo, kakšna politična načela je zagovarjal tožitelj prej, pa je nekaj običajnega v volilni borbi in ne vsebuje ničesar, kar naj bi ustanavljalo dejanski stan klevete.

Zato je bilo odločiti kakor zgoraj navedeno. Ljubljana, dne 29. avgusta 1927.

Podpis.

Na to je tožitelj vložil rekurs pri višjem deželnem sodišču, ki je odločilo:

Višje deželno sodišče v Ljubljani je v kazenski stvari zoper Franceta Tersegla zaradi pregreške po čl. 52 t. z. po zaslišanju višjega državnega pravdnika v nejavni seji pritožbo zasebnega obtožitelja Albina Prepeluha zoper sklep deželnega kot tiskovnega sodišča v Ljubljani z dne 29. avgusta 1927 Pr XI 36/27-8, s katerim se je izrečlo, da se toženi Franc Tersegel ne stavi pred sodišče, zavrnilo kot neutemeljeno.

Utemeljitev.

O žaljenju kakke osebe na njeni časti s kleveto, to je o zmanjšanju ugleda, ki ji gre in kratenju nje vrednosti v očeh sodržavljanov, ne more biti govor, če se o tej osebi le to izreče, kar je resnično. Ali ne glede na sledajo okolnost tudi

inkriminirani stavki in izraz ne vsebujejo ničesar, kar bi utegnulo škodovati osebnosti, dobremu imenu, družabnemu ugledu zasebnega obtožitelja. Ko predmetni članek očita zasebnemu obtožitelju nedostojnost in nesamostojnost v njegovem političnem delovanju, ga boče v volilnem boju pač diskvalificirati kot kandidata za mesto narodnega poslance, ne mu pa omajati njegovo družabno stališče. O slednji nameri bi bilo pač govoriti, ako bi članek naravnost ali vsaj prikrito namigoval, da ima kritizirano ponašanje zasebnega obtožitelja kot politika svoj izvor v nepravni ali protipravnih nagibih ali ko bi se mu dejanja take vrste naravnost podtikal. Take vsebine pa v tem članku ni izslediti.

Zakon seveda ne more v abstraktni formuli izraziti strogo omejenega vse mogoče primere klevete, v interesu javnosti pa je, da zakon ne zabranjuje dostojne kritike javnega, zgolj političnega delovanja kakke osebe. Posebno velja to v ustavni demokratični državi, ob času volitev poslancev v narodno skupščino, tedaj je naravnost koristno, da se predložijo kandidati glede njih politične sposobnosti iz strankarskega stališča volivcem ter da se tiskanim napadom in ohrambam te vrste ne delajo ovire. Je pa tudi tak način volilnega boja, kakor pravi upravičeno poipirani sklep, nekaj tako običajnega, da celo očitki, idoli preko mej dostojne kritike, na občinstvo nimajo nikdar onega vpliva, kakršnega mora imeti vsaj utedne imei po zakonu kaznivo oklevetanje kakke osebe.

Višje deželno sodišče v Ljubljani,

odd. III dne 21. septembra 1927.

Dr. Rogina.

Ta odločitev je, kakor se vidi, za časnikarje tudi principiello zelo važnega značaja, radi česar jo v celoti priobčujemo.

Vrt na morju.

Najnovejša na velikih pomorskih parnikih je, da je tudi tam najti najlepše in najmodernejša obdelane vrtove. Imajo izurjene vrtnarje, ki skrbje, da so vsak dan sveže cvetlice na razpolago, katere potem krasi nuzje bogatih prekoceanskih potnikov. Vendar pa, kakor marsikaj, tudi ta ideja ni nova. Neka jadrnica, katere »posadka« obstoja iz sanjih žensk ter plove med Anglijo in Irsko, ira na krovu pravicato farmo. Toda tu ni dohiti samo rož, pač pa je v prvi vrsti preskrbljeno za zelenjavo, katero rabijo ženske »mornarice« na potovanjih. Poleg tega imajo tudi številno perutnino na krovu, tako da so dooro preskrbljene z jajci in piščanci.

Tudi jadrnica »William Cross« je bila opremljena z zelenjavnim vrtom. Na tem vrtu pa je bila tudi ta posebnost, da je bil najmlajši mornar na nji star 68 let. Kapitan je bil sedemdeset, a dva druga mornarja celo po 72 let. Ta jadrnica pa se je leta 1900 pri Hartlepoolu potopila.

Voda povzročila ogenj.

V bližini Grimsboy na Angleškem so bili pred kratkim ribiči zelo presenečeni, ko so potegnili mreže, ker so se vzele. Zelo pametno so storili, da so jih spustili nazaj v vodo, četudi je bilo dosti rib v njih. Ogenj je v tem slučaju povzročil fosfor, katerega so preje spustile bojne ladje v morje, kar je povzročilo meglo, tako da jih sovražne ladje niso mogle odkriti. Dasi je sicer nenevaren, se fosfor užge, ako pride v stik z zrakom.

Velika nevarnost nastane za ladjo, ako vdere voda v oddelek za premog. Pred leti je »Maritime Union« natovorila moker premog ter odpelala iz Hulla. Štirinajst dni potem so opazili, da prihajajo iz notranjščine ladje plini in žvepleni duh. Kapitan se je bal eksplozije ter dal odpreti ondotne prostore, na kar so mornarji začeli zalogo premoga razkopavati. Toda dim in vročina sta jim kmalu delo onemogočila. Polivali so premog z vodo, a ta je še bolj gorel. K sreči je prišel mimo parnik, ki je celo posadko vzel na krov, kajti kmaj se je zadnji mož rešil, so plameni zajeli celo ladjo in v kratkem času se je potopila. Mornarji trgovskih ladij dajo prednost tovoru bomb kot pa bombažu, volni, senu ali žitu. Ako namreč na te vrste blaga leže vlaga, ali na kak način vdere voda, tedaj se je bati eksplozije. Posebno bombaž se navzame ogromne množine vode, a nato pa izločuje plin, ki se zelo rad vname. Ker pa se to zgodi včasih na kraju, kamor ni mogoče doseči, tli bombaž po več dni, preden izbruhne požar. Lesena, toda velika barka »Cynthia« je bila naložena s bombažem. Vdrla je voda vanjo, valed česar se je celoten tovor silno napel, tako da lesene stene niso mogle več vzdržati in je vse vkup razneslo ter tudi o moštvo ni bilo nobenega sluha več. Ravno tako je z žitom, ako pride voda do njega. Milijone zrn se napne ter raznese vozilo ali vsaj upogne.

Sedaj izdelujejo parnike za trgovsko mornarico, na katerih je vse polno cevi, tako da, ako se tovor užge, takoj prihaja na površje dim in je moštvo ladje tako začasno opozorjeno na pretečo nevarnost.

Barbari.

Ko ptice pevke vzrede mladiče, prenehajo s petjem. Pomladi in v zgodnjem poletju nas razveseljujejo z najrazličnejšimi melodijami, julija meseca pa utihnejo. Prirodoslovec P. ke pravi, da je zmotno mnenje, da stara naučita mladiče peti, kajti mnogo vrst ptic preneha s petjem, kakor hitro so mladič izvaljeni. Koncem avgusta pa prične selitev na jug in s tem združene nevarnosti. Mnogo jih opeša, kajti nekatere se selijo do 6000 milj daleč in močan veter, slabo vreme in druge naravne neozgode jih mnogo uničijo. Največji njih sovražnik pa je človek. Tisočletja so prihajali ti prekoristni selivci v evropske pokrajine, ne da bi jih pri tem kdo nadlegoval.

Današnjim prebivalcem okoli Sredozemskega morja pa je ptica selivka posebno slasna delikatesa in pričel so jo loviti. Na stotisoče jih vsako jesen polove ter pojedjo, ne meneč se, je li to splošnosti v škodo ali ne. V času selitve so parniki, ki vozijo v smeri njih poleta, polni raznih utrjenih ptic. Vsaka žica in vrvi jih nosi, kolikor jih more sestiti na njo. A tudi to so brezsrčni ptičarji obrnili v svojo korist. Sedaj gredo tako daleč, da v času selitve ptic spuste na morje razne, nalašč zato napravljene ladje, katere so preprežene z žicami in na katere se ptice vsedaajo. Ko se jih je nabralo polne žice, spuste močan električen tok v napeljavo in na mah jih popada na tisoče mrtvih na tla. Ker se to vrši v veliki meri, je skoraj neizogibno, da bodo razne ptice selivke v doglednem času popolnoma izginile in da bo n. pr. lastovka v naših krajih nenavaden pojav. Vsi ti stotisoči selivk so so uničevalci žuželk in večakji trdijo, da vsak par lastavk v teku enega samega poletja uniči en milijon žuželk.

Zato lahko nazivljemo zatiralce ptic selivk v masah barbare, dasi se ravno v Italiji, kjer je pokončevanje največje, radi ponašajo z tisočletno kulturo.

Izjava.

V odgovor g. J. Hafnerju z ozirom na dopis pod »Poslanec v nedeljskem »Slovincu« tole:

Ker človek pri taki izjavi, kot je Vaša, ni nikdar siguren, če je zadel pravi smisel, bi bilo napametneje na Vaše besede molčati; vendar hočem napram javnosti ponovno pribiti sledeča dejstva:

Gosp. Hafner, menico za 200.000 Din smo podpisali trije takratni odborniki; a pod Vašim načelovanjem.

Čudno se aliži, če sprejme gosp. Hafner s prevzemom načelstva 165.000 Din dolga in 17.463 dinarjev 38 par gotovine, načelstvo pa odda s 510.000 Din dolga brez vsake gotovine — a trdi, da je vedno svaril, naj se dolg ne dela in trdi, da je vse redne izdatke kril s tekočimi dohodki in še plačal 40.000 Din starega dolga.

Po teh številkah je pač razumljivo, če gosp. Hafner komstatira, da tako ne gre naprej in odstopi.

Tudi s tem, da je g. Hafner vedno zatrjeval, da mora dati država cest. odboru dolžne prispevke, se dolg ni nič zmanjšal, a ceste nič zboljšale.

Trditve, da se je pod mojim načelovanjem porabilo 500.000 Din od 700.000 Din najetega posojila, je resnica — a pristavitelj je še treba — za dolgeve, ki sem jih podedoval po Vas. Da je to resnica, prita tukajšnji seznam po meni izplačanih viselih dolgov iz leta 1925/26., ki je vsakomur na vpogled.

Navajate tudi, gosp. Hafner, da se je povodenjskih poškodb prav malo popravilo z omenjenim denarjem. Čemu bijete sam sebe po obrazu? Ali niste bili Vi takrat načelnik? In seveda se je malo popravilo, če je stala odstranitev samo enega vsada okrog 18.000 Din. Prosim, pojasnite g. Hafner, kam ste hoteli dati velikanške stroške, če ne v računski zaključek.

Glede odposlanca gradbene direkcije se mi zdi, da imate v mislih oni dan, ki smo ob priliki Vaše predaje poslov akte skupaj spravljali.

O povzemanju cestnih doklad tole: Na seji dne 8. januarja 1927 se je sklepalo na zahtevo Gradbene direkcije o povzemanju doklad, da se je zamoglo najti kritje proračuna. In sejni zapisnik delovno pravi: »Po daljši debati predlaga gosp. župan Hafner, naj se z ozirom na narasti dolg iz leta 1926. povijajo cestne doklade na 300%. Nato se oglasi g. Dolenc ter pripomni, da tudi s predlaganimi dokladami ne bomo dosegli kritja v proračunu in predlaga, naj se doklade zvišajo na 400%. K temu izvajanju se zglašajo g. Heinrich ter želi, naj se doseže obojestranski sporazum, da bo sklep soglasen in predlaga naj se zvišajo doklade na 350%. Načelnik da predlog g. Heinrichu na glasovanje, kateri je bil soglasno sprejet. Ali niste torej tudi Vi glasovali?

Gosp. Hafner, upam, da te konstatacije zadostajo Vam in javnosti; kdor pa še kaj dvomi, ponovno izjavljam, da so mu vsaki čas na vpogled blagajniške knjige in zapisniki v pisarni cestnega okrajnega odbora v Skofji Loki odnosno Gradbene direkcije v Ljubljani.

Skofja Loka, dne 28. septembra 1927.

Matevž Zihertl,
načelnik cestnega okrajnega odbora.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

priporoča za praznik Kristusa Kralja:

Bartmann, Dr. B., Jesus Christus unser Heiland und König. 664 strani, vez. Din 144.
Bettenburg C., Gedanken zu Predigten über das Königtum Jesu Christi. 94 str., nevez. 30 Din.
Cohausz S. J., Jesus Christus der König der Welt. 158 str., vez. 40 Din.
Drexel, Jesus und die Seele. 96 str., nevez. 11 Din.
Faustmann K., Christkönigsfest. Sechs Vorträge nach den Gedanken der Christkönigs-Enzyklika Pius XI. 87 str., nevez. Din 31.50.
Gerster P. T. V., Jesu soziales Königtum. Predigtzyklus. 61. str., nevez. Din 13.50.
Haendly P. A., Gott — Christus. Religiöse Zeitgedanken. 92 str., nevez. 27 Din.
Häntschwiller P. J., Christus — König. 31 Le-sungen über das Königtum Christi. 144 str., nevez. Din 16.50.
Jehle Dr. E., Der göttliche Heiland, mein Führer zum Lebensglück. 96 str., nevez. Din 10.50.
Kröss Dr. J., Thron und Reichzeichen des Königs Jesu Christi. Sechs Predigten über das Königtum Jesu Christi. 38 str., Din 23.
Lucas J., Die Reichtümer des göttlichen Herzens Jesu. 128 str., vez. Din 80.
Marmion D. C., Christus das Leben der Seele. 463 strani, nevez. Din 91.
Mateo, Hin zum König der Liebe. 307 strani, vez. Din 62.50.
Meyenberg A., Jesus der König und sein Königreich in der Hl. Schrift. 64 str., nevez. 28 Din.
Pitynek A., Am Herzen Jesu. 33 Zeitgemässe Le-sungen. 278 str., vez. Din 70.
Rohrmüller G., Jesus Christus der Gottmensch und Gelöser. Zvezek I.-III., nevez. 115 Din.
Göttig J., Der Rasttag am Herzen Jesu. Anleitung zur monatlichen Geistessammlung. 149 str., vez. Din 32.50.
Schenz Dr. A., Jesus und wir im Spiegel des Kirchenjahres. 136 str., nevez. 38 Din.
Schumacher W., Christus unser König. Zeitgemässe Gedanken über Königtum Christi. 62 str., nevez. 30 Din.
Officij D. N., Jesu Christi Regis, za brev. 7 Din
Mašni formular D. N. Jesu Christi Regis za misale 5 Din.

Gospodarsivo

Izvoz v avgustu.

Ravnokar objavljeni podatki o našem izvozu za mesec avgust t. l. kažejo znatno nazadovanje izvoza po količini, pač pa je narasla vrednost v primeri z julijem t. l. Napram avgustu lani je letošnji izvoz tudi padel.

V mesecu avgustu t. l. smo izvozili 308.686 ton za 529.6 ali v zlatu 48.4 milijone dinarjev. V avgustu lani je znašal izvoz 330.340 ton za 541 ali v zlatu 49.3 milijone dinarjev. Glavni predmeti izvoza v avgustu t. l. so bili sledeči: stavbni les 83.375 ton za 68.8 milijonov dinarjev, jajca 2.217 ton za 52.1, svinje 35.906 kom. za 47.4, goveda 14.282 kom. za 41.2, sveže sadije 7.582 ton za 19.6, baker sirov 1020 ton za 18.9, pšenica 5664 ton za 17.7, sveže meso 1134 ton za 16.7, drobnica 106.168 glav za 14.6, drva 60.347 ton za 14.5, opij 17 ton za 12.5, žel. hrastovi pragovi 216.210 kom. za 10.6 milijonov dinarjev.

Skupno je v prvih 8 mesecih t. l. znašal izvoz 2.820.176 ton za 4020.5 ovr. zl. 387.1 milijona dinarjev napram 3.294.375 ton za 4361.3 ali v zlatu za 449.9 milijonov dinarjev. Po količini je torej izvoz nazadoval za 14.4%, po vrednosti za 18.4%. Ta večji padec vrednosti je pripisovati, da je padel izvoz več vrednih produktov. V avgustu letos v primeri z lanskim letom pa je padel izvoz manj vrednih produktov in zato je nazadovanje po količini večje kakor po vrednosti.

Dosedanji podatki o našem uvozu in izvozu kažejo, da imamo za letos računati s pasivno bilanco naše zunanje trgovine, kar pa ni v toliki meri znak za poslabšanje prave plačilne bilance, ker moramo radi dotoka tujih kreditov upoštevati, da se to izrazi tudi pri blagovni trgovini.

V naslednjem še par podatkov za ilustracijo:

	milij.	ton	pap. Din	zl. Din
povpr. 1926	407.060	651.5	59.5	
I. pol. 1927	355.826	501.0	45.75	
julij 1927	376.548	485.0	44.3	
avgust 1927	308.686	529.6	48.4	

* * *

Zlati ali papirnat frank? Znano je, da zahtevajo francoski imetniki predvojnih srbskih posojil, da se jim izplačujejo obresti v zlatih, ne pa kakor se je dosedaj prakticiralo, v franc. frankih. Podvzeli so vse ukrepe in dosegli že marsikaj, kar je škodovalo kreditu naše države v inozemstvu. Sedaj poročajo iz Pariza, da se nameravajo ti posestniki predvojnih srbskih obligacij obrniti na mednarodno razsodišče v Haagu. Kakor vedo poročati francoski in angleški listi, bo najbrže naša država prisiljena izplačevati obresti v zlatih frankih. V zvezi s tem je gotovo tudi imenovanje posebne komisije za proučitev tega vprašanja, o čemur smo že poročali. Ta stvar je za nas važna, ker bi morali dati več za službo naših inozemskih dolgov, na drugi strani pa za naš kredit v inozemstvu, ki bi z reguliranjem teh spornih vprašanj nesporno mnogo pridobil in bi se izognili raznim neprijetnim presenečenjem, ki smo jih v zadnjem času doživeli.

Naš poštni promet. Leta 1924. smo imeli v 1648 zgradbah 3537 poštinih uradov. I. 1925. 1657 zgradb, 3536 pošt. lani 1674 zgradb, 3659 pošt. Uslužbenecv je bilo 1924. 12.803, 1925. 12.201, lani 11.701, seveda brez poštne hranilnice. Število poštinih pošiljk je znašalo 1924. 239.9 milijona, 1925. 275, lani 386.5; paketov 1924. 4.73.6 milijona, 1925. 4.7, lani 4.9; nakaznic 1924. 2.5 milijona, 1925. 3.6 in lani 4.4; telegrafskih nakaznic 2.5 milijona, oz. 1.5, oz. 0.85; čekov 2.7 milijona, oz. 3.8, oz. 5.5; znamk je bilo prodanih 1924. za 206.8 milijona Din, 1925. 254.25, lani 256.95.

Hmeljarstvo v Ljubljanski oblasti. Zaradi ugodne konjunkturo v povojni dobi za hmelj, se je hmeljarstvo tudi v Ljubljanski oblasti izredno razširilo, predvsem v letu 1927. Lani je bilo v vsej oblasti 9 ha hmeljskih nasadov, od česar odpade na kamniški okraj 4, na litijski 3, na laški 1 ha. Letos pa so hmeljski nasadi narasli na 99 ha. Po okrajnih glavarstvih se razdele nasadi: Laško 41, Krško 19.5, Kamnik 12, Brežice 10, Novo mesto 2, Črnomelj 1.6, Ljubljana, okolica 1.25 ter Kranj 0.50 ha.

Notranje posojilo novosadske borze. Novosadska borza je letos dovršila svojo zgradbo, ki je stala 4.4 milijona Din. Ker pa je imela samo 2.3 milijona Din, je vzel posojilo 1.900.000 Din pri neki banki. Sedaj hoče borza banke izplačati in bo zaprosila posojilo pri Drž. hip. banki, deloma pa je razpisala notranje posojilo. Do sedaj je vpisanih čez 200.000 Din po 87 članih (borza ima 349 članov).

Devizni promet belgrajske borze je znašal pretekli teden 42.5 milijona Din napram 32 milijonom prejšnji teden.

Povišanje kapitala Družbe za zračni promet. Kakor poročajo iz Beograda, zvišuje Družba za zračni promet kapital od 6 na 9 milijonov Din.

Trgovski potniki, ki potujejo v Prizren po trgovskih poslih bodi za svoj račun ali za račun kakor druge tirdke, se morajo, preden začnejo svoje posle, javiti pri poglavarstvu v Prizrenu, ki bo predložene dokumente pregledalo, jih potrdilo in potnikom dovolilo bivanje in poslovanje v Prizrenu.

Nürnbergski hmeljski trg v preteklem tednu. Dovozi so znašali 1600 bal, od teh 1250 po železnici. Promet je bil miren. Zaradi večjega povpraševanja za blago lepše barve in kakovosti so se cene posebno za boljše vrste ucvrstile. Notirajo: dober tržni 220—240, srednji 150—210, slab 100—140; halertauski dober 250—270, srednji 160—240, slab 100—150, halertauski signiran dober 260—280, srednji 160—250, slab 120—150, vrtimberški dober 100—280, srednji 170—250, slab 120—160 mark za stot (50 kg).

Borza

3. oktobra 1927.

DENAR.

Na deviznem trgu ni znatnih izprememb. Praga je popustila na 168.39. Trst pa se je kljub čvrstosti v Zagrebu in Curihu v Ljubljani znižal na 309.75.

Promet je bil danes v Ljubljani srednji. Privatnega blaga je bilo dovolj; edino Curih je dalja Narodna banka.

Mednarodno je omeniti čvrsto tendenco za Berlin.

Ljubljana. Berlin 13.51—13.54 (13.525), Curih 10.94—10.97 (10.955), Dunaj 7.9975—8.0275 (8.0125), London 276.10—276.90 (276.50), Newyork 56.64—56.84 (56.74), Pariz 222—224 (223), Praga 167.99—168.79 (168.39), Trst 308.75—310.75 (309.75), Zagreb. Berlin 13.52—13.55, Curih 10.94—10.97, Dunaj 7.9975—8.0275, London 276.10—276.90, Newyork 56.637—56.837, Pariz 222.25—224.25, Praga 167.99—168.79, Trst 309.50—311.50.

Belgrad. Berlin 13.525—13.54, Budimpešta 9.945—9.975, Curih 10.94—10.97, Dunaj 7.99—8.02, London 276.10—276.90, Newyork 56.63—56.83, Pariz 222.40—224.40, Praga 168—168.80 Trst 309.25—311.25, Bruselj 7.915—7.945.

Curih. Belgrad 9.13, Amsterdam 207, Berlin 123.58, Budimpešta 90.70, Bukarešt 3.235, Dunaj 78.17, London 25.24, Newyork 518.70, Pariz 20.355, Praga 15.37375, Trst 28.315, Sofija 3.75, Varšava 87.95.

Dunaj. Devize: Belgrad 1248.125, Kodanj 189.72, London 34.48.125, Milan 88.69, Newyork 708.50, Pariz 27.80, Varšava 79.15. — Valute: dolarji 706.70, francoski frank 27.82, dinar 1248, češkoslovaška krona 2099.75.

Praga. Devize: Lira 184, Belgrad 59.4, Pariz 132.5, London 164.2, Newyork 33.7475.

Dinar: Newyork 176.125, Berlin 7.40, London 176.30.

VREDNOSTNI PAPIRI.

V Ljubljani ni izprememb. Vojna odškodnina nadalje narašča in je prišla v Belgradu že čez 400, za ult. dec. celo na 410. Na Dunaju Kranj. ind. 52.

Ljubljana. Celjska 164 den., Ljublj. kreditna 138 den., Prašteditona 850 den., Kred. zavod 160 den., Strojne 70 bl., Vevče 135 den., Kranj. ind. 400 den., Ruše 260—270, Stavbna 56 den., Šešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 84.50—85, agrari 54.50—55, vojna odškodnina 397.50—398.50, okt. zaklj. 399, dec. 404—405. Hrv. esk. 91, Hipobanka 56, Jugobanka 91, Prašteditona 852.50, Ljublj. kreditna 138, Sečera 595, Drava 575—590, Slavonija 16, Trbovlje 49.0, Vevče 132.50—135.

Belgrad. Narodna banka 5084—5100, Izvozna banka 1140, Vojna odškodnina 401.25—403, za dec. 407—409.50, 7% inv. posk. 84.25.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 83, Zivno 100.5, Hrv. esk. 10.95, Jugo 11.5, Hipo 8.8, Alpine 48.45, Leykam 11.85, Trbovlje 61.85, Kranjska industr. 52, Gutmann 32, Mundus 162, Slavonija 1.6.

BLAGO:

Ljubljana. Les: buk. drva f. v. meja 2 vag. po 22.50, remeljni 4 m dolgi ostror. 28x58 mm f. v. n. p. 1 vag. po 465; zaklj. 3 vag. Tend. neizpremenjena.

Debelni pridelki (vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt.): pšenica bč. 78-79 kg, 2%, ml. tar. 340.50—342.50, ista za nov. 350—352.50; sr. 78-79 kg, 2%, ml. tar. 337—339, slav. 334—338; koroza bč. nav. vozn. 245—250, ml. tar. 240—245, moka 0 g fko Lj. pri odjemu cel. vag., plač. po prejemu 490; zaklj. — tend. mirna.

Novi Sad. Pšenica: bč. 78-79 kg, 2% 295—297.5, ban. 78-79 kg, 2% 290—295, sr. 78-79 kg, 2% 292.5—295, slav. 78-79 kg, 2% 290—295; rž: bč. 72 kg, 2% 280—290; oves: bč. 202.5—205, sr. 205—210; ječmen: bč. 202.5—205, suš. 190—192.5, za dec. 185—190, marc—april 212.5—215, marc—april okol. Novi Sad 215—220, ban. 197.5—200, sr. 202.5—205, dec.-jan. 187.5—190, suš. 190—192.5; fižol beli bč. 3% prebran 320—325; moka: 0 g bč. 425—437.5, št. 2 bč. 407.5—415, št. 5 bč. 380—390, št. 6 bč. 327.5—337.5, št. 7. bč. 270—280, št. 8 bč. 205—210; otrobi: bč. slav., sr. 175—177.5. — Tendenc: neizpremenjena. — Promet 2, pšenice, 17 koroze, 4 moke in 2 otrobov, skupaj 25 vag.

Dunaj, 3. okt. Tendencja je mirna. Uradno notirajo: Wiener Boden 39—40, marchfeldska 38—38.50, ječmen za siling cenejši, 29—42 po kvaliteti.

Budimpešta. 3. okt. Tendencja za žito je bila v splošnem medla. Uradno notirajo: Pšenica madj. dec. 30.24, 30.16, zaklj. 30.20—30.22, marec 32.48, 32.58, zaklj. 32.52—32.54; rž dec. 29.10, 28.80, zaklj. 28.80—28.92, marec 30.20, 29.94, zaklj. 29.94—29.95, koroza maj 25.04, 24.98, zaklj. 24.94—24.98, julij zaklj. 25.50—25.54.

Chicago. 3. okt. (Začetni kurzi.) Pšenica dec. 129, marec 132.125, koroza dec. 92, marec 95.25, rž dec. 95.125. Tendencja oslabela.

Pridobivalte novih naročnikov!

Polzvedovanja

Izgubila se je rjava listnica z večjo vsoto denarja na potu po Stritarjevi ul. čez Frančiškanski most po Miklošičevi cesti. Naslov pove uprava lista.

Zamenjan zavoj. Oseba, katera je v vlaku Zidani most-Ljubljana zvečer ob 10. zamenjala zavoj, se naproša, da ga vrne. Osebo poznam osebno. Drugače mi je postopati sodnijskim putem. — Vaš paket imam jaz. A. Falohar, Ljubljana, Stramenična 11.

Izgubila se je v sredo na trgu črna ročna torbica z različni malenkostmi. Najditelj se prosi, da jo odda g. Gabrič, Križevniška ul. 9.

Dne 24. septembra sem izgubil na poti iz Ljubljane do St. Jakoba ob Savi notranji del guojnične pumpe — sesalke. Kdor ga je našel, naj mi ga odda proti nagradi. Franc Zle, Beričevo 12, p. Dol pri Ljubljani.

Oblačila

vseh vrst za gospode, dečke in otroke
si nabavite res najceneje edino le:

Konfekcija Derenda, Ljubljana

Gradišče, nasproti dramskega gledališča.

Sadie v gospodinjstvu.

Konzerviranje sadja in zelenjave.

Spisal M. Humek. Cena Din 24.-.

Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani.

Iz Marijine družbe na zemlji se je preselila v nebeško družbo devic naša preljubljena hčerka, sestra, svakinja in teta

Malka Gregorič

iz Retij št. 50.

Prevideni s sv. zakramenti ji je smrtni angel zatisnil oči po kratki, zelo mučni bolezni, v 16 letu njenega življenja, dne 3. oktobra 1927.

Pogreb predrače naše Malke se bo vršil iz Retij na farno pokopališče na Tabru v sredo dne 5. oktobra ob 8. uri zjutraj.

Ob prebrički izgubi prosimo — udani v voljo božjo — molitve in tihega sožalja.

Loški potok - Retje, dne 3. oktobra 1927.

Rodbine: Gregorič, Car, Benčina.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 3. oktobra 1927. Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlažn. v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		Vreme	Vidljivost	Svetlost
						ob opazovanju	vredn. 2h			
Ljubljana	8	764.4	7.5	96	SW 2			megla	17.8	5.4
Maribor		765.3	9.0	92	NW 6	5			16	7
Zagreb		764.1	10.0	88	N 2	10			18	8
Belgrad	8	763.2	11.0	98	mirno	10	1	dež	12	10
Sarajevo		765.0	11.0	97	mirno	10			12	10
Skopje		761.9	15.0	83	mirno	10	2	dež	24	14
Dubrovnik		762.1	18.0	49	SE 6	10			24	12
Split	7	760.2	17.0	64	N 10	10			21	15
Praga		760.5	15.0	—	W 6	5			17	11

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 765 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 4. oktober: Začelo bo deževanje s hladom ob severozapadnih vetrovih. Nestanovitno vreme.

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.

Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

V sanjah je dospel do bornega doma ves iz sape, toda iz oči mu je žarelo hvaležno navdušenje; vrgel je štiri izmed svojih novcev materi v naročje in zaklical:

»Zate so! Prav vsi, slehera! Zate in za Nan in Bet — in pošteno sem jih dobil, nisem jih priberačil, nisem jih ukradel!»

Srečna mati ga je vsa začudena pritisnila na prsa in vzkliknila:

»Pozno postaja — ali blagovoli tvoje veličanstvo vstati?«

Oj, to ni bil odgovor, ki ga je pričakoval. Sanje so se zrušile — bil je zbujen.

Odpri je oči. Poleg njegove postelje je klečal velikaš, ki mu je stregel v spalnici, bogato oblečen. Vselej nad lažnjivimi sanjami je prešlo — ubogi Tomažek je spoznal, da je bil še vedno ujetnik in kralj. Soba je bila polna dvornikov, oblečenih v škrlataste plašče — škrlatasta barva je bila barva žalosti — in plemenitih strelčikov umrlega vladarja. Tomažek je sedel v postelji pokonci in strmel izza težkih svilnatih zaves na plemenito družbo v svoji sobi.

Prišlo se je važno opravilo oblačenja; dvornik za dvornikom se mu je med oblačenjem približal, pokleknil pred malim kraljem, se mu poklonil in izrazil sožalje sprito velike izgube. Med tem pa se je vršilo oblačenje. Najprvi je vzel kraljevo srajco načelnik kraljevega gospodinjstva, ki jo je podal prvemu velikašu kraljevih psov; ta jo je podal drugemu dvorniku kraljeve spalnice, ki jo je podal drugemu oskrbniku kraljevih gozdov, ki jo je podal tretjemu dvorniku spalnice, ki jo je podal kraljevemu kanclerju lanka-

strske grofije, ki jo je podal prvemu oskrbniku kraljeve obleke, ki jo je podal načelniku urada grbov, ki jo je podal poveljniku towerske trdnjave, ki jo je podal prvemu kraljevemu hišniku, ki jo je podal dednemu prirezovalcu podbradka, ki jo je podal prvemu admiralu države, ki jo je podal prvemu protestantovskemu nadškofu v državi, ki jo je podal prvemu dvorniku kraljeve spalnice; ta jo je vzel in jo oblekel Tomažku. Ta revež je ves čas debelo gledal do poljanje njegove srajce, ki ga je spominjalo na način, kako so ljudje pri požaru podajali drug drugemu vedra za vodo.

Vsak del njegovega oblačila je moral narediti to počasno a slovesno potovanje, kadar je prišel pri oblačenju na vrsto. Posledica tega je bila, da se je Tomažek silno naveličal te ceremonije, in neznanska hvaležnost ga je obšla, ko je naposled videl, da so njegove dolge svilene hlače nastopile dolgo pot, in je iz tega spoznal, da se je vsa zadeva bližala koncu. Ampak prekmalu se je veselil. Prvi dvornik kraljeve spalnice je vzel hlače, ko so po dolgi vrsti priromale do njega; baš je hotel Tomažkove noge vtakniti vanje, ko mu je nenadna rdečica zalila lica in je žurno potisnil hlače v roke nadškofa; pri tem ga je ves začuden pogledal, mu šepnil: »Poglej, gospod!« ter pokazal na nekaj, kar je bilo s hlačami v zvezi. Nadškof je prebledel, zardel in vrnil hlače prvemu admiralu šepetajoč: »Poglej gospod!« Admiral je vrnil hlače svojemu sosedu in je imel komaj da toliko sape v pljučih, da je dahnil: »Poglej, gospod!« Tako so hlače romale vso dolgo vrsto dostojanstvenikov nazaj, po kateri so bile prišle, in vsaki je začuden in prestrašeno šepnil: »Poglej, gospod!« Naposled so prišle zopet v roke načelnika kraljevega gospodinjstva, ki je ves blede za trenutek srečo gledal ono, kar je bilo povzročilo ves ta strah, nato pa je hripavo zašepetal: »Boga Boga, sklepance se je odtrgal od hlačnega pramenal! V ječo z glavnim oskrbnikom kraljevih hlač!»

Nato se je oprl na svojega soseda, da bi zopet zbral moči, ki so ga bile zapustile sprito tolike nesreče, med tem pa so prinesli druge hlače, pri katerih so bili prameni nepoškodovani.

Kakor pa ima vsaka reč svoj konec, tako je sčasoma tudi Tomažek bil toliko v redu opravljen, da je mogel iz postelje. Določeni dvornik je nalil vode v umivalnik, drugi dvornik je opravil umivanje, tretji dvornik je postregel z brisačo in Tomažek je polagoma srečno prestopal umivanje in je bil pripravljen in gotov, da ga vzame kraljevi česalec v svojo oskrbo. Ko je naposled prišel iz rok tega mojstra, je bil v svojem plašču in hlačah iz škrlatastega atlasa in čepci s škrlatastim perjem prav lepa postava in zal kot dekle. Nato se je dostojanstveno in veličastveno podal skozi množico navzočih dvornikov proti sobani za zajtrk; ko je stopal mimo njih, so se umaknili, da je mogel naprej, in se spustili na kolena pred njim.

Po zajtrku so ga peljali s kraljevimi ceremonijami v spremstvu njegovih velikašev in njegove oborožene straže s pozlačenimi bojnimi sulicami, v prestolno dvorano, kjer je opravljal državne posle. »Njegov stric« grof Hertford se je vstopil poleg prestola da bi z modrimi sveti pomagal kraljevi glavi.

Nato je prišel zbor velikašev, ki jih je pokojni kralj imenoval izvršiteljem svoje oporoke, prosil Tomažka, da odobri nekatere njihove ukrepe; ta prošnja je bila takorekoko zgolj formalnost, vendar ne povsem, ker še ni bil imenovan varuh oziroma regent. Kanterburški nadškof je podal poročilo o določbah zbora izvršiteljev kraljeve oporoke, ki so se tikale pogreba pokojnega presvetlega veličanstva, in je končal svoje poročilo s tem, da je prebral imena podpisanih izvršiteljev kraljeve oporoke.

Tomažek ni poslušal konca — po glavi mu je šel stavek, ki se je nahajal v sprednjem delu listine. Obrnil se je do grofa Hertforda in ga šepetaje vprašal:

=====

LJUDSKA KNJIŽNICA iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23. zvezek: A. Sheeham, *Nedling*. Povest iz kraljeve dekle, 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek: A. Marby, *Hanka*. Lužičko-šleska povest, 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek: Haggard, *Hi resarja*. Mestna povest, 30 Din, vez. 32 Din. — 26. zvezek: Haggard, *Hi resarja*. Mestna povest, 30 Din, vez. 32 Din. — 27. zvezek: Pregeš, *Otroci solnce*, 24 Din, vez. 32 Din.

=====

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Kmetijski fant

pošten delavec, išče primerno službo. Naslov v upravi pod št. 7792.

ZOBOTEHNIK-PRAKTIKANT

z dovršeno 3letno prakso išče mesto. Ponudbe na upravo pod »Zobotehnik-praktikant« št. 7803.

Kdo sprejme

vajenca, zdravega in močnega? Najraje bi šel v kpecer. trgovino. — Antonija Jager, Rečica pri Laškem, p. Laško. 7800

Iščem službo

hotelskega sluga — Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju. 7799

ŠIVANJE

sprejem doma ali pa grem na dom. — CELJE, ZA KRESIJO 14. I. nadstr. 7786

Dijaki

VEČ DIJAKOV sprejem na stanovanje event. tudi hrano. Naslov v upr. lista pod št. 7808.

Dijaka ali dijakinja

sprejem na stanovanje in hrano. — Naslov pove uprava lista pod št. 7811.

Proste službe

Kuharica

se išče za malo župnišče Srednje selo, p. Grohote na otoku Solta, nasproti Splitu, Dalmacija. Dela malo, zime ni. 7733

KUHARICO

enažno in pridno, ter SOBARICO

ki pere tudi perilo, sprejme večja trgovska hiša na deželi. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb na upravo lista pod št. »Dolenjsko« št. 7644.

Priprojevalce

gornjih delov iščemo za takojšnji nastop. Domača tvornica remenja i kožne obuče, Zagreb, Zavrtnica.

ZA STAVBE

po znižanih cenah vsakovrstnih suh, tesar in zagan les. Vsaka množina v zalogi. Zaganje, odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo. FRAN SUŠTAR, lesna industrija in trgovina, parna žaga, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 12.

Licitacija tiskarne.

Dne 5. oktobra 1927 ob 9. uri se vrši v Murski Soboti sodna dražba kompletne tiskarne »Panonije«.

Interesenti se na to opozarjajo s pristavkom, da jim je za vse informacije na razpolago Posojilnica v Gornji Radgoni.

Pozor vsi preprodajalci srečk!

Zanesljiv in velik zaslužek Vam nudi prodaja državnih vrednostnih papirjev na obroke. — Zasluzek zjamčen. — Interesenti naj se pismeno obrnejo na Jugoslov. Rudolf Mosse a. d., Beograd, Terazije 25, pod »Velika zarada«.

VAJENCA

za čevljarstvo vzajem, ki se je že učil. Škrjanec, Spodnja Šiška št. 96.

SPREJMEMO takoj:

2 TRGOV. POMOČNIKA za galanterijo in 1 PRODAJALKA za modni oddelek, katera je veča aranžiranja izložb. — Ponudbe s sliko in zahtevo plače na upravo »Slovenca« pod št. »Veletrgovina v Ljubljani« 7769

Stanovanja

Na stanovanje

in hrano sprejemem gospodično, ki je čez dan zaposlena izven stanovanja. — Celje, Za kresijo 14. I. nadstr. 7787

STANOVANJE

v novi hiši v Rožni dolini s posebnim vhom, se odda takoj za 1. november. — Obstoja iz 2 sob, predsobe, kuhinje, shrambe in pritlikline s souporabo pralnice. Električna razsvetljava. Prednost imajo mirne stranke brez otrok. Poizve se: Glince št. 4, cesta I. 7630

Boljša zakonca brez otrok iščeta stanovanje. Posodita tudi večjo vsoto. Ponudbe na upravo lista pod: »Solčno 7688«

V najem

TRGOVINA

dobro idoča, na periferiji Ljubljane, se odda v najem takoj. Potreben kapital do 20.000 Din za prevzem blaga. Ponudbe je poslati na upravo lista pod: »Trgovina« 20.000.

PARNA ŽAGA

se odda v gozd. okraju, tik kolodvora, v bogati lesni okolici zaradi družinskih razmer, v najem. — Vprašati v upravnistvu »Slovenca« pod št. 7812.

Posojila

6000 Din

POSJOJILA

išče drž. uradnik-vdovec pod čim najugodnejšimi pogoji. — Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod »Nujno 40«, 7807

Posojila

6000 Din

POSJOJILA

išče drž. uradnik-vdovec pod čim najugodnejšimi pogoji. — Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod »Nujno 40«, 7807

Posojila

6000 Din

POSJOJILA

išče drž. uradnik-vdovec pod čim najugodnejšimi pogoji. — Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod »Nujno 40«, 7807

Posojila

6000 Din

POSJOJILA

išče drž. uradnik-vdovec pod čim najugodnejšimi pogoji. — Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod »Nujno 40«, 7807

Posojila

6000 Din

POSJOJILA

išče drž. uradnik-vdovec pod čim najugodnejšimi pogoji. — Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod »Nujno 40«, 7807

Posojila

6000 Din

POSJOJILA

išče drž. uradnik-vdovec pod čim najugodnejšimi pogoji. — Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod »Nujno 40«, 7807

Posojila

6000 Din

POSJOJILA

išče drž. uradnik-vdovec pod čim najugodnejšimi pogoji. — Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod »Nujno 40«, 7807

Posojila

6000 Din

POSJOJILA

išče drž. uradnik-vdovec pod čim najugodnejšimi pogoji. — Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod »Nujno 40«, 7807

Posojila

6000 Din

POSJOJILA

Posedstva

Prodajam POSESTVO

mlin, ves prenovljen, in žago. MATIJA SEVER, Sr. Gameljne, p. št. Vid nad Ljubljano. 7805

Pritlična hiša

Gaberje št. 80 v Celju

z lepim vrtom, 15 minut od glavnega trga oddaljena — je radi nakupa hiše v Mariboru naprodaj. — Cena 70.000 Din. Obremenjena je z Din 35.000.—, torej je v gotovini samo 35.000 Din za izplačati. Povpraša se pri M. OŠLAG, Maribor, Glavni trg št. 17.

MLIN in ŽAGA

naprodaj na močni, stalni vodi, kjer voda ni nikoli prevelika in ne premajhna. Se lahko vedno obratuje in je vedno v obratu. Posedstvo se nahaja tik velikega gozda. Naslov v upravi št. 7698.

Trgovska hiša

enonadstropna, na najboljšem prometnem prostoru trga Vransko, se prodaja ali odda v najem. Ponudbe na J. Govedič, Maribor, Majstrova ul. 16

Kdo kupi?

KROMPIR

na vagonne razpošilja PETER ŠETINA, Sevnica ob Savi. 7565

Proda se radi selitve:

dve omari za obleko, ena kredenca, ena postelja z mrežo in modrocem, en štedilnik. Cena za vse 1570 Din. Pred tremi leti je bilo novo. — Bohoričeva ulica 27, podstrešje.

Skioplični APARAT

in več serij diapozitivov prodam ali zamenjam za foto-aparat. — Ponudbe pod »Skiopličnik« 7687 na upravo »Slovenca«.

Večja množina bukovih in hrastovih

drv

je naprodaj. — Naslov v upravi lista pod št. 7801.

Krompirja

Več vagonov »belega« gorjanskega krompirja — po 107 Din — franko vagon Kranj — prodaja MIHA DRAKSLE — Labore, Kranj. 7770

Rabljene, dobre

TRAČNICE

7 kg, okoli 450 metrov, prodamo po nizki ceni. Na vpogled pri Tovarni Lesnih izdelkov Jurkloster pri Laškem, cene pa pove »PIRA« d. d. Zagreb, Račkoga 7 d.

Nasa obit

Pšenično moko

najboljših mlinov nudi največje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

A. VOLK, Ljubljana

Resljeva cesta št. 24

Pšenično moko

najboljših mlinov nudi največje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

A. VOLK, Ljubljana

Resljeva cesta št. 24

Pšenično moko

najboljših mlinov nudi največje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

A. VOLK, Ljubljana

Resljeva cesta št. 24

Pšenično moko

najboljših mlinov nudi največje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

A. VOLK, Ljubljana

Resljeva cesta št. 24

Pšenično moko

najboljših mlinov nudi največje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

A. VOLK, Ljubljana

Resljeva cesta št. 24

Pšenično moko

najboljših mlinov nudi največje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

Kdo prodaja?

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah črne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Suhih, klanib, bukovih

drv

meterske dolžine, se kupi več klaffer. — Naslov v upravi lista pod št. 7736.

„Juniper“

zeleno francosko žganje je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodnim boleznim, daje apetit itd. — Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini. — Trgovci zahtevajte engros cene. — Glavna zaloga:

Vitimir Dolinšek, agentura „Juniper“

Celje, Gosposka ulica 26.

Firma

L. Ž. Konjović

iz Beograda

naznanja tem potom svojim cenjenim naročnikom, da je dne 29. septembra in 1. oktobra v dnevniku »Slovenec« bil objavljen pod njenim imenom oglas, ki je izšel brez njene vednosti. — Dotični oglas ne odgovarja niti najmanje resnici, ker so srečke za 4. razred že poslane vsem naročnikom in se iste že nahajajo v posesti igralcev.

Berta Počivavnik

soproga bivšega gostilničarja in mes. mojstra

danes 3. oktobra t. l. po dolgem in mukepolnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v sredo dne 5. okt. ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti, Prisojna ulica št. 3, na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 3. oktobra 1927.

Žalujoče rodbine: Počivavnik, Fabiani, Wohinz.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja ob priliki prerane smrti našega srčno ljubljenega brata in strica, gospoda

Aleksija (Šandorja) Kovačevića

bivšega solastnika tvrdke Kovačević & Tršan

čutimo se dolžne zahvaliti se tem potom vsem, ki so nam izrazili v težkih urah svoje tople simpatije.

Posebno pa se zahvaljujemo vsem darovalcem krasnih venčev in cvetja, nadalje vsem sostanovalcem za nudeno prvo pomoč, g. zdravniku dr. Minafu, pevskemu društvu »Merkur« za gniljive žalostinke ter vsem prijateljem in znancem za številno spremstvo na njega zadnji poti.

Ljubljana, dne 4. oktobra 1927.

Žalujoča sestra in nečak.

Oton Fettich - Frankheim

frizerski mojster

v nedeljo, dne 2. t. m. ob 1. uri ponoči po dolgi težki bolezni, previden s tolažili sv. vere, preminul v 66. letu svojega življenja.

Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil včeraj, dne 3. t. m. ob pol 5. uri pop iz hiše žalosti V Rebr 7 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 4. oktobra 1927.

Marija, soproga; dr. Oton, advokat. Viktor, inženjer, sinova; Mici, Frici, Lina, Erna, Heda por. Matul, hčere; Karolina vdov. Lupsha, sestra in vsi ostali sorodniki.

Velour in pliš

za damske plašče, velika izbira ugodne cene

R. MIKLAUČ »Pri Škodu«

Ljubljana, Lingarjeva ul.

NABAVA FURAŽE.

Pri Ljubljanski žandarmerijski četi tega polka se bo vršila dne 25. oktobra 1927 ob 11 dopoldne druga ustmena licitacija za nabavo konjske krme, potrebne za ljubljansko garnizijo, in sicer za:

13.000 kg ovsa, 15.500 kg sena, 5.300 kg slame in 6 kg soli.

Pogoji se morejo vpogledati vsak dan med uradnimi urami v pisarni navedene čete in istotako tudi v pisarni štaba podpisanega polka. — Kavcija znaša 5% od celokupne vrednosti nabave (tuji državljani 10%).

E. Br. 10.961. — Iz pisarne Komande 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani, dne 1. oktobra 1927.

ORIENT

PRDADALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA

POLESTRGOVINA SCHNEIDER EVEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL-NIZKE CENE

Lesna industrija!

Cenjenim odjemalcem vljudno naznanjam, da sem na svoji PARNI ŽAGI NA ŠKOFLJICI pričel zopet obratovati s polnim obratom Ker sem obrat mnogo razširil in ojačil, se javnosti najtopleje priporočam, posebno graditeljem in trgovcem z lesom. Ladijska in oblana tla ter vsake vrste lesa vedno v zalogi. KUPUJEM vsako množino vseh vrst HLODOV ter gozdnih parcel. Prevzamem vsako količino vsakovrstnega lesa v razžaganje po najnižji ceni.

Obenem se vljudno priporočam za izvršitev vsakovrstnih tesarških del, kot: industrijske stavbe, vile, mostove itd.

Zagotavljam zmerne cene in točno postrežbo.

Fran Martinec

mestni tesarski mojster — in parna žaga, LJUBLJANA — PRULE 8

lesna industrija Škočljica pri Ljubljani.

Bolni živci!

Časniške kronike prinašajo vsak dan cele rubrike o samomorih in pri čitanju takih vesti dopne braveo do prepričanja, da so vzrok takim dejanjem prav pogostoma živčne bolezni. Zdravniiki vsakega sveta se sedaj trudijo, da pobližajo to bolezensko stanje, kajti bolni na živcih so ozdravljivi.

Kolikor dni v letu, toliko noči brez spanja prebijejo ti bolniki z mislijo, kako bi se osvobodili te bolezni. Razni glavoboli, šumenja v ušesih, dozdevne prikazni pred očmi, kriči v nočeh in drugo, onemogočajo vsako delo. Ti pojavi so jasna znamenja bolnih, utrujenih živcev. Povejti ljudje so žal zelo dobra anekdota živčne bolezni in posledica tega je velika množica bolnikov in samomorilskih kandidatov.

V boju za zdrave živce in da ustvarimo zopet zdrav rod imamo na prvem mestu izvirno zdravilno sredstvo

„Kola-Lecithin“.

Mnogi uspehi kažejo, da „Kola-Lecithin“ dandovito učinkuje, poživlja radeča krvna telesa, človeka vdrži v mladost in svežost. O uspehu tega sredstva se more vsakdo prepričati, le poguma se ne sme izgubiti. Podaj navedena trdika pošlje vsakomur, ki naznani svoj naslov

popolnoma zastoji

malo poskusno škatlico „Kola-Lecithin“ in primerno poučno brošuro. To knjižico je spisal specialist ki se je sam moral boriti s svojimi živci, in je torej vsakemu bolnemu dober svetovalec. Zahtevajte takoj malo brezplačno pošiljko za poskus.

ERNST PASTERNAK, BERLIN SO. Michaelkirchplatz Nr. 13. Odd. 761